

► Jaarverslag van de vereniging

2022

Voorwoord

Beste leden,

Waar 2021 het jaar van corona was, stond 2022 in het teken van de oorlog in Europa, in Oekraïne. Op dat soort momenten doet politiek er echt toe. Europa heeft zijn rug gerecht en onder leiding van onze premier heeft ook Nederland zijn verantwoordelijkheid genomen in de verdediging van onze vrijheid.

Ondertussen hebben we in eigen land keihard gewerkt aan het neerzetten van een goede uitslag tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in maart. We kunnen trots zijn op al onze campagnevoerders, gemeenteraadsleden en alle VVD-vrijwilligers die in het land en langs de deuren ons VVD-verhaal hebben verteld.

Na de gemeenteraadsverkiezingen ging de partij meteen aan de slag met de voorbereidingen voor de Provinciale Staten- en waterschapverkiezingen. Het is bewonderenswaardig hoe al onze mensen direct weer gemotiveerd zijn om met alle energie zich op te maken voor de volgende verkiezingen.

Bij de VVD blijven we niet stilzitten. Wij willen vooroplopen en aan een brede, bruisende partij blijven bouwen. De vereniging vormt daarvoor de basis. We investeren in een upgrade van de digitale infrastructuur, de Haya heeft weer prachtig werk geleverd en we houden het contributiestelsel en onze financiering kritisch tegen het licht. Op veel plekken in Nederland hoor je het heldere VVD-geluid. Helaas hebben we ook te maken met een daling van het aantal leden. Ook op het gebied van ledenwerving proberen we nieuwe paden in te slaan.

We zijn weer vaker bij elkaar gekomen tijdens Algemene Ledenvergadering in Halfweg en Rotterdam. Het drukbezochte najaarscongres in Rotterdam dat ik als nieuwgekozen voorzitter mocht leiden, bruisde van de energie. Ik ben er trots op dat ik jullie voorzitter mag zijn en ik wil Onno danken voor zijn uitstekende werk als waarnemend voorzitter.

Afgelopen jaar hebben we weer veel meegemaakt, de komende tijd zullen de uitdagingen als partij en als land niet minder zijn. Laten we die samen aangaan!

Tot snel!

Met liberale groet

Eric Wetzels

Partijvoorzitter

Verkiezingen winnen

Het jaar 2022 stond op het gebied van campagne in het teken gestaan van de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022 en de voorbereidingen op de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen op 15 maart 2023.

Gemeenteraadsverkiezingen 2022

Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022 is de VVD op basis van het aantal verkregen stemmen weer de grootste (landelijke) partij van Nederland geworden. Hoewel de VVD op veel plekken in het land zetels heeft verloren, en we er dus samen de schouders onder moeten zetten om die weer terug te winnen, kunnen we met een goed gevoel terugkijken op een campagne die door heel Nederland intensief gevoerd is.

Na de Tweede Kamerverkiezingen van 2021, waarbij het coronavirus ervoor zorgde dat men niet langs de deuren konden gaan of fysieke campagne-activiteiten konden organiseren, was er nu weer meer mogelijk. Meer dan ooit hebben VVD'ers het directe contact met de kiezer opgezocht door in het hele land langs de deuren te gaan en allerlei activiteiten te organiseren.

De op het partijbureau ingerichte serviceorganisatie heeft gezorgd voor korte lijnen tussen lokale afdelingen en het partijbureau, waardoor iedereen in het land ondersteund werd bij het voeren van een succesvolle campagne. Wekelijkse spreekuren en campagneleiderssessies zorgen voor een goede dynamiek waarin iedereen werd gemotiveerd om aan de slag te gaan.

Veel VVD-vrijwilligers zijn de buurten ingegaan om gesprekken te voeren. Om te luisteren, om te vragen wat er goed gaat en wat er beter moet. Op deze manier blijft de VVD in contact met de kiezer en weten wij wat er nodig is om onze buurten gaaf te houden en nog mooier te maken. Zodat mensen gewoon veilig en vrij hun leven kunnen leiden. Zodat de dingen die goed gaan, goed blijven. En zodat de dingen die beter kunnen ook echt beter worden.

Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen 2023

Direct na de gemeenteraadsverkiezingen is de VVD gestart met het voorbereiden van de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen. Vele bijeenkomsten met de provinciale lijsttrekkers en hun campagneleiders zorgden ervoor dat de afstemming goed verliep. De bij de gemeenteraadsverkiezingen gestarte opbouw van de servicegerichte manier van werken op het partijbureau is ook hier voortgezet. De lijnen tussen het partijbureau en de provinciale afdelingen zijn kort, zodat iedereen in staat is in de eigen provincie de beste campagne te voeren.

1. De Vereniging

Hoofdbestuur

Het hoofdbestuur vergaderde in het jaar 2022 dertien keer; op 14 februari, 17 februari, 21 maart, 11 april, 16 mei, 4 juli, 22 augustus, 29 augustus, 10 september, 17 oktober, 12 december en 21 december. Het hoofdbestuur kwam tweemaal in retraite bijeen; eenmaal een tweedaagse retraite op 23 en 24 september en eendaagse retraite op 9 december.

In het jaar 2022 is het hoofdbestuur als volgt samengesteld:

- O. (Onno) Hoes waarnemend partijvoorzitter; vanaf 7 oktober 2022 vicevoorzitter
- E.J.M. (Eric) Wetzels, partijvoorzitter vanaf 7 oktober
- B.T.L. (Birkitta) Kortjes, algemeen secretaris
- A. (Ton) van Nimwegen, landelijk penningmeester
- L.W. (Lennart) Salemink, bestuurslid Communicatie en Campagne
- M. (Marjolijn) van Leeuwen, bestuurslid Opleiding en Talentmanagement
- R.E. (René) de Heer, bestuurslid Ledenwerving en Fondsenwerving

Adviseurs van het hoofdbestuur waren in 2022:

- M. (Mark) Rutte, namens de VVD-leden in de regering
- A. (Annemarie) Jorritsma-Lebbink, namens de VVD-fractie in de Eerste Kamer der Staten-Generaal
- S.T.M (Sophie) Hermans, namens de VVD fractie in de Tweede Kamer de Staten-Generaal
- M. (Malik) Azmani, namens de VVD-delegatie in het Europees Parlement
- N. (Nanning) Mol, namens de VVD-Bestuurdersvereniging
- D.R. (Daphne) Lodder, namens de JOVD, tot 9 oktober 2022
- M.K.P. (Michiel) Suijker, namens de JOVD, vanaf 9 oktober 2022

De portefeuillevverdeling binnen het hoofdbestuur zag er in 2022 als volgt uit:

Hoofdbestuurslid	Primair	Tweede portefeuillehouder
Partijvoorzitter	<ul style="list-style-type: none"> • Algehele leiding en coördinatie • Kabinet/Fracties/Politieke Partijen • Media • Benoemingen en Kandidatenlijsten • Voorzitter Landelijk Bestuursoverleg • Voorzitter Kernteam • Voorzitter Ivo Opstelten Foundation • VVD-Bestuurdersvereniging 	<ul style="list-style-type: none"> • Integriteit
Vice-voorzitter	<ul style="list-style-type: none"> • Thematische Netwerken • VVD-dagen • Discussiebijeenkomsten • Verkiezingsprogramma commissies • Internationaal (ontvangst internationale delegaties) • Teldersstichting 	<ul style="list-style-type: none"> • Plaatsvervangend voorzitter
Algemeen Secretaris	<ul style="list-style-type: none"> • Congressen en ALV • Statuten, Reglementen en Jaarplan • Bewaking besluitvormingstrajecten • Troubleshooting • Regio's en Lokale Netwerken • Mijn VVD • JOVD • Secretaris Ivo Opstelten Foundation 	<ul style="list-style-type: none"> • Plaatsvervangend algemeen penningmeester
Penningmeester	<ul style="list-style-type: none"> • Financieel beheer van de partij • Contributie en subsidiestromen • Ledenadministratie • Automatisering • Integriteit • Penningmeester Ivo Opstelten Foundation 	<ul style="list-style-type: none"> • Plaatsvervangend algemeen secretaris • Troubleshooting • Fondsenwerving en ledenwerving
Bestuurslid Opleidingen, Trainingen en Talentmanagement	<ul style="list-style-type: none"> • Opleiding en training • Permanente Scouting • Talentmanagement • Stuurgroep Haya 	<ul style="list-style-type: none"> • Benoemingen en Kandidatenlijsten • Communicatie en campagne • VBV
Bestuurslid Communicatie en Campagne en Internationaal	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatie • Permanente campagne • Verkiezingscampagnes • Voorlichting • Curator Teldersstichting • Internationaal (algemeen, stuurgroep internationaal, MATRA en SHIRAKA, strategie en contacten ALDE en LI) 	<ul style="list-style-type: none"> • Contactpersoon Haya
Bestuurslid Leden- en Fondsenwerving	<ul style="list-style-type: none"> • Fondsenwerving • Ledenwerving • Ledenbehoud 	<ul style="list-style-type: none"> • Contributie en subsidiestromen • Ledenadministratie

Het Landelijk Bestuursoverleg (LBO)

Het hoofdbestuur voert periodiek overleg met de regiovoorzitters, genaamd het Landelijk Bestuursoverleg.

Het Landelijk Bestuursoverleg vond in 2022 vijf keer plaats: op 25 maart, op 25 juni, op 21 oktober, op 29 oktober en op 10 december.

De voorzitters van de regio's in 2022 zijn:

- Regio Drenthe: R. (René) Laan
- Regio Flevoland: M. (Martin) Swaters
- Regio Friesland: Z. (Zwany) van Brussel – Wiebenga
- Regio Gelderland: N.G. (Nick) Derks vanaf 25 juni 2022
- Regio Groningen: J.A. (Jolanda) Hekman
- Regio Internationaal: J.H (Jock) Geselschap
- Regio Noord-Holland: R.E. (Robert) Vermeulen tot 11 mei 2022
- Regio Noord-Holland: J.N.J (Jurgen) Nobel vanaf 11 mei 2022
- Regio Oost: N.G. (Nick) Derks tot 25 juni 2022
- Regio Overijssel: J.G.J. (John) Joosten vanaf 8 oktober 2022
- Regio Utrecht: R.B. (Richard) Nijhoff
- Regio Zeeland: A. (Anouchka) van Miltenburg
- Regio Zuid: J.M. (Han) van Midden tot 15 september 2022
- Regio Zuid: J.A. (Janine) van Hulsteijn vanaf 15 september 2022 plaatsvervangend
- Regio Zuid-Holland: C. (Christel) Mourik

Algemeen Secretariaat

In 2022 heeft het team op het AS, na de ervaring van de coronatijd, een combinatie van thuiswerken en vaste kantoordagen. Daarbij wordt elke week gezamenlijk gestart en gezamenlijk afgesloten. Tijdens de weekafsluiting wordt er extra stil gestaan bij de ontwikkelingen binnen elk team. Teams hebben hun eigen dagstart, en we hebben grote stappen gezet op het inrichten van de organisatie op een meer zelfsturende manier. Het helder definiëren van rollen en verantwoordelijkheden is daarin cruciaal geweest.

Ook was het weer mogelijk om volop in te zetten op dienstverlening, het ontvangen van gasten en het organiseren van evenementen. Door de digitalisering die tijdens corona plaats heeft gevonden was het mogelijk om alles zowel fysiek als digitaal te organiseren. De digitale VVD Live om de week op dinsdag is daar een goed voorbeeld van, alsmede voorbereidende sessies voor de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen.

Het organiseren van activiteiten buiten het Algemeen Secretariaat was ook weer mogelijk. Zo vond VVD@Sugarcity plaats, is er volop campagne gevoerd en werd het jaar afgesloten met de Algemene Vergadering in De Van Nellefabriek in Rotterdam.

Daarbij heeft het Algemeen Secretariaat ook onvermoeibaar gewerkt om de speerpunten uit het jaarplan te verwezenlijken. Zo is er geïnvesteerd in de CampagneHub voor de gemeenteraadverkiezingen, is er extra aandacht besteed aan de service van het Algemeen Secretariaat en aan ledenwerving en -behoud. Ook stond 2022 in het teken van de discussiecultuur binnen de partij en het uitbrengen van het campagneverhaal: Doen wat nodig is.

Vanuit de langetermijnvisie, professionalisering en digitalisering is op het gebied van ledenservice, talentmanagement, digitaal en internationaal is het team versterkt, door enkele fte, maar zeker ook door middel van specifiek trainingen en opleidingen.

Algemene Vergadering 2022

In 2022 was het weer mogelijk om de Algemene Vergaderingen fysiek te organiseren. De eerste AV vond plaats op 11 juni in Sugercity, Halfweg. De tweede AV op 19 november in de Van Nelle Fabriek, Rotterdam.

Besluitenlijst 153^e Algemene Vergadering Zaterdag 11 juni 2022

1. Waarnemend partijvoorzitter O. (Onno) Hoes opent de 153e Algemene Ledenvergadering op zaterdag 11 juni om 14:30 uur.
2. Mevrouw D. (Debbie) van de Wijngaard uit 's-Gravenhage, de heer F. (Frank) Tuit uit Amsterdam en de heer R. (Ronnie) Hossain uit Utrecht worden per acclamatie benoemd tot de stem- en notulencommissie.
3. De heer R. (René) de Heer uit Zwolle wordt per acclamatie op 11 juni 2022 herbenoemd tot lid van het hoofdbestuur, met als portefeuille fondsen- en ledenwerving.
4. Het jaarverslag 2021 wordt goedgekeurd.
5. Het financieel jaarrapport over 2021 wordt goedgekeurd. De Algemene Vergadering verleent decharge aan het hoofdbestuur voor het in 2021 gevoerde beleid.
6. De volgende leden worden per acclamatie (her)benoemd tot leden van de financiële commissie voor het verslagjaar 2022:

Als leden van de financiële commissie:

- Mevrouw J. (Jeannette) Baljeu uit Rotterdam
- De heer J. (Jack) Werkman uit Waterlandkerkje
- Mevrouw M. (Marieke) Teunissen-Willemsen

Als plaatsvervangende leden van de financiële commissie:

- De heer J. (Jasper) van Os uit Emmeloord
- De heer M. (Mitchell) Boldewijn uit Assendelft
- Mevrouw B. (Bar) Bakker uit Zeist

7. Er is een amendement ingediend door de heer B. (Bert) Homan namens de Regio Drenthe:

Toe te voegen 8ste aandachtspunt: 'Heeft nu geen politieke en politiek-bestuurlijke ambitie voor landelijke c.q. provinciale functies namens de VVD.'

Het amendement wordt met een meerderheid van 54% van de stemmen aangenomen.

8. Er is een motie ingediend door de Regio Noord-Holland.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur op:

- *De komende maanden als vervolg op 'Liberalisme dat werkt voor mensen' opnieuw met de leden in debat te gaan over de toekomst van de VVD en hierbij ook expliciet aandacht te besteden aan de bestuurlijke cultuur en structuur,*

- *Het resultaat van deze debatten door de leden vast te laten stellen bij de najaars-ALV,*
- *De uitvoering van de nieuwe visie als opdracht mee te geven aan de nieuwe voorzitter bij diens benoeming,*

De motie wordt met een meerderheid van 89% van de stemmen aangenomen.

9. Er is een motie ingediend door de Regio Zuid.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur op:

Middels deze motie verzoeken wij het hoofdbestuur om de partijstructuur minder rigide te hanteren en zo ruimte te geven 'aan de onderkant', zodat men lokaal makkelijker nieuwe mensen kan bereiken en de gemeentelijke fracties makkelijker zaken dichtbij kunnen organiseren.

De motie wordt met een meerderheid van 73% van de stemmen aangenomen.

10. Er is een motie ingediend door Ad Lagas. De motie is ondertekend door tenminste tien andere leden.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur op:

Om bij de volgende kandidatenlijst van de VVD voor de Tweede Kamerverkiezingen, te zorgen dat uit elke provincie een kandidaat op een redelijk in te schatten verkiesbare plaats moet staan.

De motie wordt met een meerderheid van 58% van de stemmen verworpen.

11. Er is een motie ingediend door Paul Slettenhaar. De motie is ondertekend door tenminste tien andere leden.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur op:

Gesprekken tussen lokale afdelingen, netwerken en verantwoordelijke Kamerleden te faciliteren over dit onderwerp (asiel).

De strekking van de motie wordt ondersteund door het hoofdbestuur. De indiener besluit met deze toezegging de motie niet in stemming te brengen.

12. Er is een motie ingediend door Daphne Lodder. De motie is ondersteund door tenminste tien andere leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede en Eerste Kamerfractie op:

- *Dat de kosten van de verschillende crises, waaronder de coronacrisis, klimaatcrisis, wooncrisis, stikstofcrisis en de energiecrisis, niet langer enkel te verhalen zijn op de toekomstige generaties door het laten oplopen van de staatsschuld.*
- *Dat de VVD zich actief inzet voor de toekomstige generatie en zich het thema jongeren toe-eigent.*

De motie wordt met een meerderheid van 56% van de stemmen aangenomen.

13. Er is een motie ingediend door Koos Voogt. De motie is ondersteund door tenminste tien andere leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede en Eerste Kamerfractie op:

- *dringend te vragen een positieve houding aan te nemen tegenover pensioenindexatie voor jongeren en ouderen, totdat daadwerkelijke INVARING van pensioenen (circa 2026) in het nieuwe stelsel (WTP) plaatsvindt;*
- *als medewetgever, te vragen deze ingewikkelde wetgevingsoperatie extra zorgvuldig te behandelen, zodat nog voor inwerkingtreding en implementatie van de WTP voor werkgevers, werknemers en gepensioneerden duidelijkheid over het “hoe en waarom” van de pensioenopbouw en pensioenaanspraken bestaat;*
- *mee te geven, dat WTP inwerkingtreding per 2023 geen absolute voorwaarde is, als met een zorgvuldige uitwerking van de regelgeving latere pensioenchaos, dossierdrama’s en massaclaims zijn te voorkomen.*

De motie wordt overgenomen en derhalve niet in stemming gebracht.

14. Er is een motie ingediend door de Thematische Netwerken Liberaal Groen & Economische Zaken en Innovatie.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op:

We roepen de Kamer op geen opties op voorhand uit te sluiten en de leveringszekerheid van de totale energievoorziening de allerhoogste prioriteit te geven, met name voor de aankomende winter. Wij zien graag een feiten gedreven oplossing, geen wensdenken zoals dat iedereen een extra warme trui aan zal trekken. Indien Nederland meer energie aan Europa bijdraagt dan haar “fair share” dan roepen we onze fracties op om de Nederlandse huid duur te verkopen, bijvoorbeeld zodat kerncentrales uit de mottenballen worden gehaald, of kleine gasvelden weer geopend worden.

De strekking van de motie wordt overgenomen en derhalve niet in stemming gebracht.

15. Er is een motie ingediend door Wilko Pels. De motie is ondersteund door tenminste tien leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op:

Gooi nooit je oude schoenen weg voordat je nieuwe hebt. Om te voorkomen dat er problemen ontstaan door plotselinge tekorten of onverwacht koud weer, mag bestaande infrastructuur zoals een gascentrale of lokaal gasnet pas worden gesloopt / buiten gebruik gesteld als er alternatieve infrastructuur is aangelegd waardoor energie tekorten worden vermeden. Zo behoud je draagvlak voor de energietransitie.

De klimaatambities worden steeds opgehoogd, bv. 60% vermindering van CO2 uitstoot in 2030. De Ukraine- en energie crises heeft dit alleen maar versterkt. Of dat alles maatschappelijk haalbaar is, wordt niet onderzocht. Onze stroom, ons vervoer, onze verwarming, de landbouw en industrie zijn tezamen voor ruim 80% afhankelijk van fossiele brandstoffen. De overgang naar fossielvrij moet daarom zeer goed gepland worden, om leveringstekorten en de enorme prijsschommelingen op de markt te voorkomen. Daarvoor wordt een Deltaplan Klimaat opgesteld met alle maatschappelijke kosten en uitvoeringsaspecten. Dit plan is vervolgens de taakstelling voor een “Deltaplan klimaat organisatie”.

De motie wordt met een meerderheid van 84% van de stemmen aangenomen.

16. Er is een motie ingediend door Thematisch Netwerk Liberaal Groen.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie en het hoofdbestuur op: Om zorg te dragen voor een bredere visie met betrekking tot het thema water. Deze visie gebruikt kan worden bij het samenstellen van verkiezingsprogramma's, het informeren van kandidaten, leden en potentiële kiezers, zodat de VVD ook herkenbaar wordt op dit thema.

De strekking van de motie wordt overgenomen en derhalve niet in stemming gebracht.

17. Er is een motie ingediend door Robin Kersbergen. De motie is ondersteund door tenminste tien leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op:
Zodra de gebiedsgerichte aanpak tot een verbetering van de natuur leidt, werk te maken van het in ere herstellen van 130 km/h.

De motie wordt met een meerderheid van 54% van de stemmen aangenomen.

18. Er is een motie ingediend door Mirjam Pauwels en Mirjam Nelisse. De motie is ondersteund door tenminste tien leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op:

- *De VVD AV roept de Tweede Kamerfractie op bij het kabinet te bepleiten het stikstofbeleid aan te passen, waarbij - uitgegaan wordt van metingen en feiten in plaats van modellen en berekeningen*
- *de feitelijke staat van de natuur wordt beoordeeld en ook wordt onderzocht welke (naast stikstof) andere bepalende en te beïnvloeden factoren er zijn;*
- *wordt nagegaan welk natuurbeheer nodig is voor de instandhouding van de aangewezen soorten en in hoeverre daaraan wordt/werd voldaan; - wordt vastgesteld waar sprake is van feitelijk onhaalbare natuurdoelen, waarna, ondersteund door onderzoek en metingen, ingezet wordt op aanpassing;*
- *technologie en innovatie de basis vormen voor oplossingen waarbij juridische houdbaarheid een voorwaarde is;*
- *perspectief wordt geboden aan boeren, mede vanuit het willen zijn van een betrouwbare overheid, ook voor zogenaamde PAS-melders; en*
- *de sociale cohesie op het platteland behouden blijft.*

De motie wordt met een meerderheid van 51% van de stemmen aangenomen.

19. Er is een motie ingediend door Maarten Bakker. De motie is ondersteund door tenminste tien leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op:

- *Gezien de druk op woningbouw, aanleg van infrastructuur en innovatie in de landbouw als gevolg van de stikstofcrisis geen vertraging toe te staan in het uitvoeren van het stikstofbeleid.*

- *De ontwikkelruimte als gevolg van het stikstofbeleid zo snel mogelijk in te zetten voor alle doelstellingen zoals verwerkt in het akkoord Duurzaam Evenwicht waarin maatschappelijke partijen vanuit de landbouw, de bouw, ondernemers en natuurorganisaties zijn verbonden en zelf met plannen zijn gekomen voor de legalisering van PAS-melders, economie en natuurherstel.*

De strekking van de motie wordt overgenomen en derhalve niet in stemming gebracht.

20. Er is een motie ingediend door René Westra. De motie is ondersteund door tenminste tien leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op:

- *T.a.v. het stikstofbeleid bij het kabinet te bepleiten: waar mogelijk samen met de sectoren de regie te pakken op de ontwikkeling en implementatie van innovaties om stikstofemissie te verlagen, waarbij rekening wordt gehouden met maatwerk op regionaal niveau;*
- *met instellingen als RIVM, WUR, OnePlanet en TNO de regie te pakken om z.s.m. te komen tot een landelijk dekkend meetsysteem m.b.t. emissie en depositie van NH₃ en NO_x om (juridisch houdbare) vergunningverlening op projectniveau (Wnb) mogelijk te houden.*

De strekking van de motie wordt overgenomen en derhalve niet in stemming gebracht.

21. Er is een motie ingediend door Erik Jan Bennema. De motie is ondersteund door tenminste tien leden.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur en de Tweede Kamerfractie op: -

- *Op korte termijn te zorgen voor een aanpak die moet leiden tot een robuuste en toekomstbestendige landbouwvisie;*
- *In deze brede langetermijnvisie de belangrijkste opgaven zoals water, klimaat en stikstof integraal te behandelen; -*
- *De regionale verscheidenheid en gebiedsgerichte aanpak daarin mee te nemen;*
- *De sociaaleconomische consequenties en landschappelijke gevolgen voor het platteland uiteen te zetten en een toekomstperspectief te schetsen.*

De strekking van de motie wordt overgenomen en derhalve niet in stemming gebracht.

22. Waarnemend voorzitter O. (Onno) Hoes sluit de 153^e Algemene Vergadering.

*Besluitenlijst 154^e Algemene Vergadering
Zaterdag 19 november 2022*

1. Partijvoorzitter E. (Eric) Wetzels opent de 154^e Algemene Ledenvergadering op zaterdag 19 november 10:00 in de Van Nelle Fabriek te Rotterdam.
2. Mevrouw M. (Mandy) Meertens uit Groningen, de heer J. (Jasper) Koelewijn uit Voorburg en de heer M. (Maurice) Lambriex uit Maastricht worden per acclamatie benoemd tot stem- en notulencommissie.
3. Het jaarplan voor 2023 wordt vastgesteld.
4. De hoogte van de contributie voor het jaar 2023 wordt vastgesteld.
5. De begroting voor 2023 wordt vastgesteld.
6. Het Kaderstellend Advies en Tijdschema Europees Parlementsverkiezingen 2024 worden vastgesteld.
7. Er is een motie (S1) ingediend door Mark Thiessen. De motie is ondertekend door 137 leden.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur op om:

*Het bestuur maakt zich hard voor het handhaven van normen voor gezond debat:
Dat we onze meningen baseren op feiten en realisme.
Dat discussies er niet alleen zijn om te winnen, maar om tot betere standpunten te komen en open te staan voor voortschrijdend inzicht.
Dat we handelen vanuit ideologie, wat het beste is voor Nederland en niet vanuit eigen belangen.
Dat we elkaar met respect behandelen – online en offline – en luisteren naar elkaar, ook als iemand een andere mening heeft.
Dat we ieder zijn/haar mening gunnen, zonder die persoon op welke manier dan ook onder druk te zetten.*

De motie wordt met een meerderheid van 88% van de stemmen aangenomen.

8. Er is een motie (T1) ingediend door Arnoud van Vliet. De motie is ondertekend door 14 leden.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur op om:

Constaterende:

- Dat de politieke discussie in onze partij aan het toenemen is.

Overwegende:

- Dat de partij in alle geledingen deze discussies de ruimte moet geven.*
- Wij met elkaar snel vorm moeten geven aan hoe wij dat willen doen.*
- Een stevig debat ook een warm bad moet zijn.*

Verzoekt het nieuwe bestuur:

- Op het volgende congres een voorstel voor te leggen dat garandeert dat alle geluiden gehoord worden en wij de politieke discussie in de volle breedte faciliteren.*
- Daarbij ieder geval in te gaan op werkvormen en omgangsregels.*

De motie wordt met een meerderheid van 80% van de stemmen aangenomen.

9. Er is een motie (A1) ingediend door letje Jacob Setz. De motie is ondertekend door 174 leden.

De Algemene Vergadering roept op de Tweede Kamerfractie op om:

De asielinstroom is door de onrust in de wereld de afgelopen periode hoog opgelopen. De asielopvang is daarbij achtergebleven. Wij constateren dat:

- de asielinstroom omlaag moet;*
- de asielopvang zeer onevenredig is verdeeld over ons land;*
- er onvoldoende solidariteit bestaat tussen alle gemeentes in Nederland op met elkaar te zorgen voor deze opvang;*
- de doorstroom vanuit het aanmeldcentrum in Ter Apel stagneert;*
- dit leidt tot inhumane en onveilige situaties bij het aanmeldcentrum in Ter Apel;*
- gemeenten worden verrast door plotselinge crisisnoodopvang*

De vergadering spreekt uit dat de asielinstroom moet worden ingeperkt en de opvang van asielzoekers beter over Nederland gespreid moet worden. We verwachten dat gemeenten daar vrijwillig aan meewerken en dat anders de wettelijke spreidingsbevoegdheid kan worden benut. De vergadering spreek uit de VVD Tweede Kamerfractie te ondersteunen in haar opvatting om voor de spreidingswet te stemmen.

De motie wordt met een meerderheid van 77% van de stemmen aangenomen.

10. Er is een motie (A2) ingediend door Klaas Kwint. De motie is ondertekend door 164 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Onze samenleving kraakt onder de asielinstroom. Dit leidt tot onwenselijke situaties in de opvang, grote druk op de huisvesting, zorg en veiligheid. Dit gaat ten koste van een humaan asielbeleid. Het is onhoudbaar.

Daarom moet er iets aan de instroom en aantrekkingskracht voor asielmigranten worden gedaan.

Voor gemeenten wordt, de bevoegdheid inzake hun huishouding aan hun besturen overgelaten (ex art 124 lid 1, grondwet).

Hiervan afwijken is ingrijpend en schaadt, als dat haastig en onzorgvuldig gedaan wordt, het vertrouwen in het openbaar bestuur.

De voorgenomen "asiel dwangwet" is geen oplossing, het faciliteert. De VVD ledenvergadering spreekt zich uit tegen deze wet.

De motie wordt met een meerderheid van 76% van de stemmen verworpen.

11. Er is een motie (B1) ingediend door Paul Slettenhaar. De motie is ondertekend door 12 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Er zijn woningen nodig. Overal. Ruimtelijke ontwikkelingen hebben dikwijls gevolgen voor de natuurwaarden ter plaatse.

Wanneer blijkt dat gevolgen op stikstofgevoelige natuur niet kunnen worden uitgesloten, moet een passende beoordeling gemaakt worden van de gevolgen van het project voor het Natura 2000-gebied. Bouwen is al moeilijk. Zeker in deze gebieden. De asielopvang mag de bouwopgave niet in de weg staan. Agrariërs niet verder belemmeren. De staatssecretaris gaat straks over tot het opleggen van opvangdwang, zo wordt wellicht geregeld in de nieuwe asielwet.

Vergadering spreekt uit, geen verplichte asielopvang die de stikstofopgave en dus het bouwen compliceert.

De motie wordt met een meerderheid van 61% van de stemmen aangenomen.

12. Er is een motie (B2) ingediend door Klaas Kwint. De motie is ondertekend door 15 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

*Tijdelijke asielstop gevolgd door instroomquotum op jaarbasis.
Wil Nederland haar asielstroom weer beheersbaar maken dan moet Nederland eerst de 'asielkraan' dichtdraaien door een (tijdelijke) asielstop in te voeren. Tijdens deze asielstop moeten COA en IND hun ondersteunings- en uitvoeringsprocessen op orde brengen en kan Nederland een instroomquotum invoeren als vervolg op de tijdelijke asielstop. Bijvoorbeeld: Canada stelt aan het begin van elk jaar vast hoeveel immigranten en/of asielzoekers men bereid is om op te nemen. Canada heeft het Vluchtelingenverdrag ondertekend. Dus ook Nederland kan dit beleid of soortgelijk beleid voeren.*

De motie wordt met een meerderheid van 61% van de stemmen aangenomen.

13. Er is een motie (B3) ingediend door Anouschka Agob. De motie is ondertekend door 59 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

*De instroom van asielzoekers is nu te groot voor een humane opvang en een adequate beoordeling op de verblijfsstatus. Deze asielcrisis raakt alle aspecten van de samenleving.
Vanwege de stikstofcrisis kan er minder gebouwd worden en vallen jongeren, starters en ouderen buiten de boot. Wegen kunnen niet aangelegd worden. De energietransitie staat stil. De gezondheidszorg staat onder zware druk. Er zijn grote problemen binnen de jeugdzorg, het onderwijs en het OV.
We moeten bovenstaande op orde krijgen, door nu de druk van de ketel te halen: een (tijdelijke) stop op de asielinstroom. Ons land moet eerst weer op adem komen.*

De motie wordt met een meerderheid van 67% van de stemmen verworpen.

14. Er is een motie (C1) ingediend door Sven Spaargaren. De motie is ondertekend door 17 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Naleving Dublinakkoord

De leden van de VVD op de alv vandaag bijeen spreken uit dat het Dublinakkoord per direct onverkort nageleefd moet worden. Daartoe indien nodig op zeer korte termijn gesprekken aan te gaan met de veilige buurlanden Duitsland en België en andere veilige relevante landen waar Nederland asielzoekers naar terugverwijst indien ze conform het Dublinakkoord geen recht hebben op een asielaanvraag in Nederland. Dat Nederland op zeer korte termijn effectiever** overgaat tot het terugsturen van alle asielzoekers naar het veilige EU-land waar wel de asielprocedure doorlopen moet worden en maatregelen neemt om secundaire migratie* verder te ontmoedigen.

De motie wordt met een meerderheid van 92% van de stemmen aangenomen.

15. Er is een motie (C2) ingediend door Sven Spaargaren. De motie is ondertekend door 15 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Motie 'Veiligelanders' per direct terugsturen, sanctiemiddelen inzetten bij weigerachtige landen

De vergadering roept op per direct te starten met besprekingen met veilige landen die weigeren hun eigen onderdanen terug te nemen en/of daar zeer beperkte medewerking aan verlenen, met als doel op zeer korte termijn 'veiligelanders' (asielzoekers uit veilige landen waarvan het asielverzoek is afgewezen) terug te sturen – indien nodig begeleid – naar hun land van herkomst. Indien deze landen medewerking blijven weigeren en/of zeer beperkt/onvoldoende medewerking blijven geven, per direct over te gaan tot het opschorten/intrekken van landingsrechten, opschorten/intrekken van uitkeringsverdragen, opschorten/stopzetten van ontwikkelingshulp, weigeren en/of intrekken van visa.

De motie wordt met een meerderheid van 88% van de stemmen aangenomen.

16. Er is een motie (C3) ingediend door Reinier Geerligts. De motie is ondertekend door 10 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Mensen met een asielstatus krijgen eerst een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd van 5 jaar. Deze vergunning wordt na 5 jaar meestal omgezet in een vergunning voor onbepaalde tijd. Na 5 jaar bekijkt de IND of een asielzoeker nog steeds bescherming nodig heeft. Indien ja, dan krijgt de asielzoeker een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. Hij mag dan de rest van zijn leven in Nederland blijven wonen. In de praktijk is deze omzetting echter een gewoonte. De ledenvergadering spreekt uit deze beoordeling jaarlijks te doen na de periode van 5 jaar, te handhaven en het Nederlanderschap pas te verstrekken na 10 jaar.

De motie wordt met een meerderheid van 54% van de stemmen aangenomen.

17. Er is een motie (C4) ingediend door Paul Slettenhaar. De motie is ondertekend door 11 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Omdat de instroom van asielzoekers voor Nederland te groot is er onvoldoende mogelijkheid is deze aantallen te blijven huisvesten, goede voorzieningen te verzorgen zonder een onevenredig beslag te leggen op voorzieningen en sociale huurwoningen voor huidige inwoners, roepen de leden op de wet zodanig aan te passen waardoor asiel altijd een tijdelijk recht wordt. Hierdoor wordt er minder beslag gelegd op sociale huurwoningen en voorzieningen, kunnen beperkte opvangplaatsen beter ingezet worden voor asielzoekers omdat doorstroom minder gehinderd wordt door woningnood omdat vergunde asielzoekers terug gaan, als dat weer veilig is en dus niet permanent in Nederland blijven.

De motie wordt met een meerderheid van 55% van de stemmen aangenomen.

18. Er is een motie (C5) ingediend door Arnoud van Vliet. De motie is ondertekend door 14 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Constaterende:

- *Dat de asielinstroom bepaald wordt door internationale en nationale regels.*
- *De asielinstroom samenvalt met een grote stroom Europese vluchtelingen uit Oekraïne en o.a. een overspannen woningmarkt.*
- *Dit allemaal op het bordje van de gemeenten landt.*

Overwegende:

- *Dat draagvlak in de samenleving en bij gemeenten voor regels belangrijk is.*
- *Gemeenten onderling solidair moeten zijn.*
- *Vastgestelde wetten uitgevoerd worden.*

Roept de TK en onze bewindspersonen op:

- *Harde afspraken te maken over de aanpak gericht op beperking van de instroom.*
- *Te bevorderen dat de spreidingswet wordt ingetrokken zodra de instroom afneemt en de opvang geen knelpunten meer laat zien.*

De motie wordt met een meerderheid van 64% van de stemmen aangenomen.

19. Er is een motie (D1) ingediend door Anouschka Agob. De motie is ondertekend door 13 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Constaterende dat de vele crises waar we nu in zitten alle aspecten van onze samenleving raken,

Constaterende dat door de stikstofcrisis het bouwen van de benodigde één miljoen woningen grotendeels is stilgevallen en er sprake is van een groot woningtekort,

Constaterende dat de huidige instroom van arbeidsimmigranten en asielzoekers zo groot is dat dit de woningmarkt nog verder onder druk zet,

Verzoekt de Tweede Kamerfractie van de VVD om geen arbeidsmigranten buiten de EU te halen, maar met een pakket aan maatregelen het groot maar onbenut arbeidspotentieel in Nederland in te zetten om de krappe arbeidsmarkt te ontlasten.

De strekking van de motie wordt overgenomen door de Tweede Kamerfractie. De motie wordt derhalve niet in stemming gebracht.

20. Er is een motie (D2) ingediend door Sven Spaargaren. De motie is ondertekend door 16 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Motie Afschaffen speciale voorrangregel of urgentieregeling statushouders bij toewijzing sociale huurwoning

De vergadering spreekt uit dat het niet eerlijk, sociaal of uitlegbaar is dat statushouders een speciale voorrangbehandeling krijgen bij de toewijzing van sociale huurwoningen boven de reguliere woningzoekenden en roept op de toepassing van deze voorrangregel door gemeenten bij landelijke wetgeving te verbieden en daartoe spoedig met een wetsvoorstel te komen.

De motie wordt met een meerderheid van 70% van de stemmen aangenomen.

21. Er is een motie (D3) ingediend door Ferry van Wijnen. De motie is ondertekend door 26 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

- Roept de vergadering op om een taskforce Asiel van maximaal 8 betrokken VVD leden te starten
- Doel: een liberale VVD visie op Asiel ontwikkelen, samen met een haalbaar en reëel actieplan. Visie dient in samenhang te worden opgesteld met andere relevante beleidsterreinen zoals woningbouw, bevolkingsgroei, etc.
- Visie en actieplan worden uiterlijk vrijdag 10 maart 2023 aangeboden aan de Tweede Kamer fractie met de oproep deze koers leidend, en dus niet onderhandelbaar, te laten zijn.

De motie wordt met een meerderheid van 71% van de stemmen verworpen.

22. Er is een motie (E1) ingediend door Irene van der Marel. De motie is ondertekend door 32 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Constaterende dat:

- *De uitspraak in de Porthoszaak de vergunningverlening praktisch en definitief stil heeft gelegd,*
- *Provincie Overijssel PAS-melders gerechtelijk moet handhaven, terwijl deze ondernemers 100% te goeder trouw hebben gehandeld,*
- *wij zelf gaan over de wetten die de rechter toetst.*

Roept de VVD op:

- *het kwantitatieve verband tussen het stikstofmodel Aerius en instandhoudingsdoelstellingen niet te gebruiken bij de beoordeling van vergunningen,*
- *de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000 gebieden uitsluitend kwalitatief te beoordelen,*
- *het verband tussen stikstof en natuur niet eenzijdig te benaderen,*
- *te constateren dat er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel is dat de instandhoudingsdoelstellingen worden gehaald.*

De motie wordt met een meerderheid van 71% van de stemmen verworpen.

23. Er is een motie (F1) ingediend door Max Patelski. De motie is ondertekend door 44 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Roept de Tweede Kamerfractie op om de kernboodschap en denklijnen van Johan Remkes in het rapport "Wat wel kan" te omarmen en voortvarend op te pakken.

De motie wordt met een meerderheid van 88% van de stemmen aangenomen.

24. Er is een motie (G1) ingediend door Reinier Geerligts. De motie is ondertekend door 81 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Vele agrarische bedrijven in de provincie raken zwaar in de knel door de uitspraak van de rechter aan de Provincie Overijssel om de PAS-melders te handhaven.

Door deze uitspraak wacht een drastische sanering van de veestapel en een dwangsom. Hierdoor stevenen sommige bedrijven af op een faillissement. Het is moreel fout om deze hardwerkende agrarische ondernemers te straffen voor een fout die zij niet hebben begaan.

De VVD vergadering spreekt zich uit dat er direct maatregelen komen om de PAS-melders te legaliseren. En dat 'Den Haag' direct handelt met een financiële regeling voor PAS-melders die te maken krijgen met handhaving.

De motie wordt overgenomen door de Tweede Kamerfractie. De motie wordt derhalve niet in stemming gebracht.

25. Er is een motie (G2) ingediend door Martijn Timmermans. De motie is ondertekend door 16 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Constaterende dat:

- 3500 ondernemers volgens de dan geldende wet*
- en regelgeving vergunningen aanvragen of meldingen deden.*
- In 2019 bedrijven deels 'illegaal' zijn verklaard, doordat rechter een streep zet door hun PAS-Melding. -De landelijke overheid als gevolg van ondeugdelijke wetgeving verantwoordelijk is voor de ontstane problemen .*
- Provincie Overijssel PAS-melders gerechtelijk moet handhaven en hoge dwangsommen moet opleggen.*

Roept de VVD op:

- Verantwoordelijkheid te nemen voor deze ondernemer, door ze te gaan bijstaan, ze actief te helpen en oplossingen aan te bieden.*
- Te handelen vanuit onze kernwaarden: vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid*
- Van de PAS geen PAS-affaire te maken*

De motie wordt met een meerderheid van 93% van de stemmen aangenomen.

26. Er is een motie (I1) ingediend door Sebastiaan Vliegen. De motie is ondertekend door 36 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Constaterende dat onze (maak)industrie energie-intensief is;

Constaterende dat onze (maak)industrie veel werkgelegenheid oplevert;

Constaterende dat onze (maak)industrie zorgt voor zelfvoorzienendheid in tijden van crisis;

Constaterende dat kleinschalige kerncentrales nog niet meegenomen zijn in het nationale beleid;

Overwegende dat kernenergie schoon is;

Overwegende dat kernenergie centraal staat in de energietransitiemix;

Overwegende dat (kleinschalige) kernenergie-opwekking dicht bij grootschalige verbruikers plaats kan vinden (colocatie) en dankzij colocatie lokale stroomnetten kunnen worden ontlast;

Verzoekt de Tweede Kamerfractie om met alle Provinciale Statenfracties meerdere

locaties in iedere provincie aan te wijzen waar kleinere kernenergiecentrales kunnen komen en waar nodig de bureaucratische processen te versnellen.

De motie wordt met een meerderheid van 88% van de stemmen aangenomen.

27. Er is een motie (J1) ingediend door Rudi van der Wel. De motie is ondertekend door ruim 100 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Het kabinet heeft plannen voor 2 kerncentrales, heeft €5 miljard gereserveerd. De financieringsvehikels die toegankelijk zijn voor hernieuwbaar moeten ook toegankelijk worden gemaakt voor kernenergie. Door kerncentrales mede te laten financieren via vehikels v.d. overheid wordt de businesscase verbeterd, ze kunnen tegen lage rentes geld ophalen.

De investeringslasten drukken ruim dertig jaar een stempel op de kostprijs v.d. elektriciteit. Bij een investeringsrente van 8% is de financieringslast in het eerste operationele jaar ruim 63% v.d. elektriciteitskostprijs, maar als we een rente van 0% gebruiken, daalt dat naar slechts 30% v.d. initiële elektriciteitskostprijs, leidend tot een fors lagere consumentenprijs voor elektriciteit.

De motie wordt met een meerderheid van 91% van de stemmen aangenomen.

28. Er is een motie (K1) ingediend door Alies ter Kuile. De motie is ondertekend door 44 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Wij verzoeken de Tweede Kamerfractie en de Europese fractie om het vervuiler betaalt principe te gebruiken om eerlijker prijzen tot stand te brengen. Als de vervuiler betaalt, komen de werkelijke kosten tot uitdrukking in de prijs die de koper betaalt. De besparing die bij de overheid ontstaat, doordat die minder kosten hoeft te maken om (gevolgen van) vervuiling tegen te gaan, kan terug worden gegeven via belastingverlagingen. Wij verzoeken tot aanpassing van landelijke en Europese regelgeving voor het goed blijven functioneren van de vrije markt - en verzoeken tevens dat dit terugkomt in de (inter)nationale verkiezingsprogramma's.

De motie wordt met een meerderheid van 51% van de stemmen verworpen.

29. Er is een motie (L1) ingediend door Wilko Pels. De motie is ondertekend door 12 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

De overheid moet weer de regie pakken bij onze nationale energie voorziening, en dus bij uitvoering van het vijfpuntenplan v.d. heer S. Erkens. Er zijn veel belangen (veiligheid, leveringszekerheid, onafhankelijkheid, etc.) die de markt niet voor ons regelt, maar wat de overheid wel kan. De markt investeert niet echt in reservecapaciteit, voorraden en collectieve transportvoorzieningen. En als de overheid investeert of subsidieert, dan moeten de revenuen ook ten goede komen aan de belastingbetaler.

Voor onze energievoorziening moeten we concluderen dat het mantra "de markt regelt het" heeft afgedaan. Dit kunnen we wel opmaken uit recente ervaringen t.g.v. de

Oekraïne-oorlog.

De motie wordt met een meerderheid van 78% van de stemmen verworpen.

30. Er is een motie (M1) ingediend door Wilko Pels. De motie is ondertekend door 12 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

De toekomstige laadenergie voor veelrijdende auto's, tankend langs de snelweg, is hoger dan nu stabiel en duurzaam in Nederland wordt opgewekt en kan worden getransporteerd. Dat moet worden opgelost met een "autolaad transportnet & elektriciteitsopwekking plan", zodat de normale elektriciteitsenergievoorziening niet in gevaar komt bij laadstoringen.

De scenario's van het PBL etc. voor toekomstig autogebruik gaan uit van een drastische reductie in aantal en gebruik van personenauto's. Daarmee gaan ze voorbij aan een harde werkelijkheid, dat alleen al 2-3% veelrijders (nu 240.000) blijven veelrijden en dus zonder extra opwekking en transport, overdag het elektriciteitsnetwerk kunnen platleggen.

De strekking van de motie wordt overgenomen door de Tweede Kamerfractie. De motie wordt derhalve niet in stemming gebracht.

31. Er is een motie (N1) ingediend door Wilko Pels. De motie is ondertekend door 12 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Het nationaal isolatieplan is voor slecht geïsoleerde huur- en koopwoningen. De markt lost dit probleem niet op:

- De subsidie voor koopwoningen vereist (kostbare) uitvoering door erkende bedrijven, met forse wachttijd hebben.

- bij Huurwoningen hebben eigenaren en huurders beiden geen geld, eigenaren mogen isolatiekosten niet doorberekenen, huurders investeren zelden veel in de woning.

Aanpak:

- Koopwoningen 1/ Gemeenten organiseren een straat-voor-straat isolatieplan, wat door de schaalvoordelen circa 40% kosten reductie per vrijwillig deelnemend huis en 2/ ook op DHZ-materialen subsidie. Subsidie 50% i.p.v. 30%.

- Huurwoningen: 70 - 90% isolatiesubsidie op de eigenlijke isolatie en eventueel noodzakelijke inpandige afwerking.

De strekking van de motie wordt overgenomen door de Tweede Kamerfractie. De motie wordt derhalve niet in stemming gebracht.

32. Er is een motie (O1) ingediend door Reinier Geerligts. De motie is ondertekend door 44 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

In het coalitieakkoord staat dat er afstandsnormen moeten komen voor windmolens. Deze afstands- en eventuele maximum geluidsnorm, zullen pas medio 2023 kunnen worden vastgesteld als de plan-MER is afgerond.

De Tweede Kamer heeft de motie van Erkens / Leijten aangenomen, eerst de landelijke normen afwachten en tot die tijd het Deense model gebruiken voor het uitgeven van vergunningen rondom windturbines op land.

De praktijk is dat provincies de plannen voor het plaatsen van windmolens op land willen doordrukken. Zij omzeilen de plan-MER en de motie. De VVD-ledenvergadering spreekt zich uit dat de aangenomen motie leidend moet zijn voor iedere provincie.

De motie wordt met een meerderheid van 73% van de stemmen aangenomen.

33. Er is een motie (P1) ingediend door Koos Voogt. De motie is ondertekend door 16 leden.

De Algemene Ledenvergadering van de VVD roept het hoofdbestuur en de 1e en 2e Kamerfractie op:

- 1. Zich te realiseren, dat het Wetsvoorstel Toekomst Pensioenen (WTP) meer keuzemogelijkheden zijn voorzien;*
- 2. Dit betekent dat de pensioenrechten in beginsel voor een deelgroep zijn over te dragen, af te splitsen (carve out), binnen het eigen pensioenfonds;*
- 3. Te bedenken dat bij de interne overdracht van de rechten van gepensioneerden het pensioenfonds voor hen een evenwichtig beleggingsbeleid kan voeren en voor zijn nog actieve, jongere deelnemers een meer risicovol beleid;*
- 4. Een voorstel te doen bij de behandeling van de WTP, waarbij het mogelijk blijft om gepensioneerden hun huidige rechten te laten behouden door het aanstellen van een zogenoemde pensioenbewaarder.*

De motie wordt met een meerderheid van 67% van de stemmen aangenomen.

34. Er is een motie (Q1) ingediend door Koos Voogt. De motie is ondertekend door 16 leden.

De Algemene Ledenvergadering van de VVD roept het hoofdbestuur en de 2e en 1e Kamerfractie op:

- 1. Inhaalindexatie van pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen te blijven nastreven, extra alert te zijn op formulering van de WTP uitvoeringsbesluiten in de overgangperiode 2023 tot 2027 en daarna, maar ook de systematiek zo aan te passen, dat sprake is van een meer stabiele rekenrente;*
  - 2. Deze uitvoeringsbesluiten, inclusief bijbehorende motiveringen, volkomen transparant te nemen, gezien de huidige en wellicht toekomstige maatschappelijke onrust over de invoering van de WTP;*
  - 3. Te beseffen, dat met het aannemen in de 2e Kamer van de WTP weliswaar het Coalitie Akkoord is uitgevoerd, maar nog geen oplossing is gevonden voor het inhalen van de indexeringsachterstand van >30%;*
  - 4. Zich te realiseren dat zonder inhaalindexatie de overzetting (invaren) naar het nieuwe pensioenstelsel gebeurt met veel te lage overdrachtswaarden voor jongeren, ouderen en gepensioneerden.*
- De volledige motie Q1, inclusief toelichting, is als bijlage*

De motie wordt met een meerderheid van 58% van de stemmen aangenomen.

35. Er is een motie (R1) ingediend door Menno van Leeuwen. De motie is ondertekend door 11 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

In het verkiezingsprogramma 2021 wordt geen melding gemaakt van het verhogen van de vermogensbelasting om 'vermogensongelijkheid' tegen te gaan. Toch is dit gebeurd o.l.v. de VVD. Voor veel ondernemers raken deze maatregelen de

oudedagvoorziening, terwijl de pensioenen van mensen in loondienst buiten schot blijven.

Middels deze motie roepen wij op om ondernemers niet te benadelen t.o.v. mensen in loondienst en deze maatregelen terug te draaien. En naar de toekomst toe te waarborgen, dat de vermogensbelasting en vennootschapsbelasting niet verder verhoogd zullen worden en dat tevens de eigen woning beschermd blijft door de VVD.

De motie wordt met een meerderheid van 77% van de stemmen aangenomen.

36. Er is een motie (U1) ingediend door Joost Nijhuis. De motie is ondertekend door 132 leden.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur op om:

Stel met indieners een commissie aan, die de verkiezingsprogramma's, voorafgaande aan de kabinetten Rutte, toetst aan de uitkomst van deze regeerperioden.

Vragen:

- Wat van verkiezingsprogramma's is opgenomen in een regeerakkoord.*
- Wat is daarvan ook daadwerkelijk gerealiseerd*
- Wat is er niet opgenomen, maar is door de Kamerfractie als vrije kwestie ingebracht en binnengehaald?*
- Hoe verhoudt zich het stemgedrag van de fractie op moties en amendementen ten opzichte van de zaken als gesteld in de verkiezingsprogramma's*
- Wat zijn punten uit verkiezingsprogramma's, die nooit meer aan de orde zijn geweest en door de fractie niet actief zijn opgenomen als kwesties die aandacht behoeven?*

De motie wordt met een meerderheid van 59% van de stemmen verworpen.

37. Er is een motie (V1) ingediend door Koos Voogt. De motie is ondertekend door 15 leden.

De Algemene Ledenvergadering van de VVD roept het hoofdbestuur en de scoutingscommissie op:

- 1. Zich te realiseren, dat volgens het afspiegelingsbeginsel de samenstelling van de huidige 2e Kamerfractie een te eenzijdig beeld geeft;*
- 2. Meer oog te hebben voor landelijke spreiding, leeftijd en maatschappelijke achtergrond van kandidaten;*
- 3. Bij de samenstelling van de kandidatenlijst zich niet te beperken tot intenties, maar ook daadwerkelijk inhoud te geven aan dat afspiegelingsbeginsel.*

De motie wordt met een meerderheid van 69% van de stemmen aangenomen.

38. Er is een motie (W1) ingediend door Murat Yildirim. De motie is ondertekend door 12 leden.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur op om:

De evenwichtigheid in onze politieke volksvertegenwoordiging is disproportioneel t.o.v. verschillende sociale groepen in de samenleving. Hierdoor begrenst de VVD zichzelf op het behalen van maximale efficiëntie in een bredere maatschappelijke context.

Constaterende dat deze onevenwichtigheid lokaal, landelijk, alsmede op Europees niveau het geval is en dat het landelijk bestuur zich momenteel te weinig inspant om dit te veranderen.

Overwegende dat de VVD als Liberale Volkspartij maximale sociale cohesie in de samenleving wilt bereiken, roepen wij het landelijke bestuur op om vanuit een langetermijnbelang zonder opleggen van quota's de inzet voor een evenwichtige volksvertegenwoordiging te hernieuwen. Bouwstenen daarin zijn enerzijds kritischer kunnen kijken en anderzijds actief

De motie wordt met een meerderheid van 69% van de stemmen aangenomen.

39. Er is een motie (Y1) ingediend door Daniëlle Mers – van der Raad. De motie is ondertekend door 36 leden.

De Algemene Vergadering roept het hoofdbestuur op om:

Liberaal Kompas!

Liberale kernwaarden dé basis.

Kernwaarden* zijn voor elke organisatie (vereniging, stichting, bedrijf etc.) belangrijk én onmisbaar.

Zo ook voor ons als VVD!

We rollen van de ene “crisis” in de andere “crisis” en laten ons hierdoor als partij sturen en leiden, onderweg verliezen we meer en meer onze kernwaarden te weten:

- *Vrijheid*
- *Verdraagzaamheid*
- *Verantwoordelijkheid*
- *Gelijkwaardigheid*
- *Rechtvaardigheid (sociale)*

De partij staat onder druk van buiten én van binnen.

Vanuit een stevige basis met het oog op verbinden kunnen we onze verantwoordelijk blijven nemen en positief en actief deze crises het hoofd bieden.

De motie wordt overgenomen door het hoofdbestuur. Derhalve wordt de motie niet in stemming gebracht.

40. Er is een motie (Z1) ingediend door Lokaal Netwerk West-Friesland. De motie is ondertekend door 154 leden.

Roept de Kamerfracties traditionele VVD-ideologie en -standpunten weer koersvast uit te dragen:

- 1. De motor van welvaart is werk, ondernemerschap en economische groei.*
- 2. Eigen verantwoordelijkheid als kernwaarde.*
- 3. Werk moet lonen.*
- 4. Ondernemers krijgen de ruimte.*
- 5. De overheid ondersteunt waar nodig, maar vertrouwt op innovatiekracht en oplossingsgerichtheid van burgers.*
- 6. Bij begrotingstekorten eerst zoeken naar bezuinigingen.*
- 7. Proportionele vluchtelingenopvang, gekoppeld aan werk.*
- 8. Duurzaamheidsmaatregelen komen ten gunste van huishoudens.*
- 9. Prioriteit voor veiligheid, mobiliteit, eigenwoningbezit en lage belastingen.*

Roept de voorzitter op een traject te starten tot herwaardering van de traditionele, liberale partijprincipes a.d.h.v. bovenstaande punten.

De motie wordt met een meerderheid van 71% van de stemmen aangenomen.

41. Er is een motie (AA1) ingediend door Koos Voogt. De motie is ondertekend door 16 leden.

De Algemene Ledenvergadering van de VVD roept het hoofdbestuur op onze 2e Kamerfractie te vragen:

- 1. Ten aanzien van uitreizigers die zich hebben aangesloten bij IS: zich te blijven inzetten samen met gelijkgestemde landen op een vorm van berechting in de regio, waar immers de slachtoffers zijn en het bewijs voor hun misdaden is;*
- 2. Zolang berechting in de regio niet mogelijk is, de mogelijkheden te onderzoeken om uitreizigers via een videoverbinding hun strafproces in Nederland te laten bijwonen;*
- 3. In die gevallen waarin de rechter Nederland opdraagt IS terroristen op te halen, hen vast te zetten en een streng regime te hanteren, zowel de periode dat zij in detentie verblijven als de periode daarna, met indien nodig levenslang toezicht;*
- 4. Actief na te laten gaan of teruggekeerde terroristen strafbare handelingen in het Midden-Oosten hebben verricht en serieus te toetsen of de Nederlandse nationaliteit kan worden afgenomen;*
- 5. Maximaal zich in te zetten om de rechten van Yezidi-slachtoffers van IS-terroristen beter te waarborgen, inclusief het inventariseren van de mogelijkheden voor Yezidi-slachtoffers om hun spreekrecht uit te oefenen.*

De motie wordt overgenomen door de Tweede Kamerfractie. De motie wordt derhalve niet in stemming gebracht.

42. Er is een motie (BB1) ingediend door Koos Voogt. De motie is ondertekend door 15 leden.

De Algemene Ledenvergadering van de VVD roept het hoofdbestuur op onze 2e Kamerfractie te vragen:

- 1. Met voorrang na te gaan of al met de komende 2e Kamerverkiezingen een kiesdrempel kan worden ingesteld;*
- 2. Bij een in te stellen kiesdrempel kan worden gedacht aan het behalen van een percentage van tenminste 5% van de uitgebrachte stemmen;*
- 3. Deze gedachte over de toepassing van een parlementaire kiesdrempel eveneens te bezien voor provinciale staten en gemeenteraden;*
- 4. Daarbij ook te onderzoeken of wettelijk meenemen van een partijzetel onmogelijk is te maken bij vertrek uit een fractie (fractie afsplitsing).*

De motie wordt met een meerderheid van 62% van de stemmen aangenomen.

43. Er is een motie (CC1) ingediend door Pim Luteijn. De motie is ondertekend door 13 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

*Het is onlogisch dat de zogenaamde suikertaks op frisdranken van 17 cent per liter, welke ingaat op 1 januari 2024 ook van toepassing is op geperste fruitsappen, hier worden namelijk geen suikers toegevoegd.
Dringend verzoek aan de fractie zich in te zetten voor een ontheffing voor deze groep van sappen.*

De strekking van de motie wordt overgenomen door de Tweede Kamerfractie. De motie wordt derhalve niet in stemming gebracht.

44. Er is een motie (DD1) ingediend door Michiel Suijker. De motie is ondertekend door 28 leden.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Constaterende dat:

- Er op de vorige (153e) Algemene Vergadering een motie is aangenomen waar werd opgeroepen om de rekening niet langer door te schuiven naar volgende generaties.

-Het prijsplafond zoals nu is voorgesteld door het kabinet geen dekking heeft in de begroting.

-Als er geen dekking is in de begroting de kosten boven op de staatsschuld komen.

Overwegende dat:

-De VVD snakt naar ambtsdragers die de belangen van de achterban meenemen.

-Een groot deel van de achterban van de VVD bestaat uit jongeren en werkenden tussen de 30 en 50.

-Deze groep werkenden de rekening gaat betalen voor de komende tientallen jaren.

Spreekt uit dat:

Het prijsplafond zoals nu voorgesteld is niet zonder dekking ingevoerd wordt. De oplopende staatsschuld mag niet met weer een grote bulk aan kosten worden opgehoogd en daarmee de rekening leggen bij volgende generaties.

De motie wordt overgenomen door de Tweede Kamerfractie. De motie wordt derhalve niet in stemming gebracht.

45. Er is een motie (EE1) ingediend door Thematisch Netwerk Liberaal Groen.

De Algemene Vergadering roept de Tweede Kamerfractie op om:

Met kweekvlees heeft Nederland een innovatieve methode in huis om aan de wereldwijd groeiende vraag naar vlees te voldoen zonder dat onze veeteeltsector uit zijn voegen barst. Nederlandse ondernemers lopen echter vast in achterhaalde regels en bureaucratie.

De ledenvergadering roept op om proeverijen van kweekvlees in Nederland zo snel mogelijk toe te staan; Europese goedkeuring te faciliteren en te vergemakkelijken; en nu al te lobbyen voor markttoetreding, om te voorkomen dat andere lidstaten ons dwarsbomen.

De motie wordt overgenomen door de Tweede Kamerfractie. De motie wordt derhalve niet in stemming gebracht.

46. Partijvoorzitter E. (Eric) Wetzels sluit de 154^e Algemene Vergadering.

Commissie van Onderzoek

De Commissie van Onderzoek bestaat uit de Algemeen Secretaris en de landelijk Penningmeester en wordt ondersteund door een medewerker van het Algemeen Secretariaat. In 2022 was er geen aanleiding tot het activeren van de Commissie van Onderzoek.

Commissie van Beroep

De Commissie van Beroep bestond in het verslagjaar 2022 uit:

- Mevrouw R.F. (Rolinde) Weide uit Haren, voorzitter
- De heer E. (Erik) van der Maarel uit Uden, lid
- De heer S.E. (Sven) Planken uit Breda, lid
- De heer H.W. (Hans) Mojet uit 's-Gravenhage, plaatsvervangend lid
- Mevrouw H.E. (Lysbeth) van Valkenburg-Lely uit Driebergen-Rijsenburg, plaatsvervangend lid
- De heer A.P.A.M. (Dries) van Bergeijk uit Veghel, plaatsvervangend lid

In 2022 is de Commissie van Beroep eenmaal actief geweest. Deze casus betreft het besluit tot toelating bijzonder lidmaatschap van een lid uit regio Zuid. Het hoofdbestuur hanteerde een andere factsheet betreft toelating bijzonder lidmaatschap dan de factsheet die beschikbaar was voor leden. De Commissie van Beroep riep het hoofdbestuur op om een dezelfde werkwijze te hanteren met betrekking tot de toelating tot bijzonder lidmaatschap. De uitspraak van de Commissie van Beroep vond plaats op 13 september 2022.

Archief

1. Voorbereiding VVD 75 jaar op 24 januari 2023

Na twee jaar coronamaatregelen was er op 11 juni 2022 weer een fysiek voorjaarscongres in Halfweg op de locatie SugarCity. Daar stond op het 'marktplaatsplein' een pop-up stand 'Mauritskade' waar op een groot scherm een geschiedenisvideo werd getoond. De archivaris had oude periodieken en oud-promotiemateriaal tentoongesteld en er was veel belangstelling voor het materiaal. Leden toonden interesse in de film 'politiek is niet voor bange mensen' VVD 1948-2000

N.B. de film is in 2000 gemaakt door de Tweede Kamerfractie.

Leden konden hun herinnering opschrijven en hun opgeschreven idee voor hoe het jubileum te willen vieren in een box doen. De projectgroep voor de voorbereiding van het 75-jarig jubileum heeft gebruik gemaakt van de ideeën en van het archief.

2. Frits Bolkestein

In november zijn via Kate Bolkestein en Tom van der Maas (zijn oud-voorlichter) de volgende vragen voorgelegd en beantwoord door Frits Bolkestein:

1. Wat heeft de partij volgens u voor Nederland betekend?
2. Wat zijn uw beste of mooiste herinneringen binnen de VVD?
3. Welke personen in de partij hebben u geïnspireerd?
4. Wat blijven de belangrijkste politieke thema's?
5. In 2048 vieren we 100 jaar VVD. Hoe blijft de partij groot?

De antwoorden bevinden zich in het partijarchief. Tom van der Maas heeft tevens een audio-opname gemaakt. Op 24 januari 2023 is in theater DeLaMar een geschiedenisfilm getoond met daarin een fragment van het interview.

3. Archiefruimte algemeen secretariaat en de VVD-collectie

In 2022 is er afscheid genomen van boekhouder Anneke van Oosten. Zij heeft vierentwintig jaar voor de VVD gewerkt en archief bewaard. Dat archief en ander gevonden en toegevoegd archief wordt in 2023 verwerkt. Er is begonnen met het opschonen van het fotoarchief.

Er is een gebonden uitgave gemaakt van de uitgeprinte e-mails en nieuwsbrieven die naar de leden zijn verstuurd. Ook het jaarverslag 2021 is ingebonden. De originele boeken met leren omslagen worden bewaard bij het algemeen secretariaat.

Door het geringe aantal van driemaal een ledenmagazine zijn deze niet ingebonden. De exemplaren zijn niet digitaal beschikbaar.

De Koninklijke Bibliotheek, het Nationaal Archief (t/m 1975) en het DNPP bewaren gedrukte publicaties. Het ledenblad Vrijheid en Democratie, met opvolgers Politiek! en Liber is vanaf

het eerste exemplaar in 1948 gedigitaliseerd t/m 2017 en te raadplegen via de geschiedenis-website <https://vvd-digitaal.dnpp.nl>

4. Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP)

De samenwerking loopt goed waardoor het archief regelmatig wordt aangevuld en verbeterd, ook betreffende de digitale toegankelijkheid.

Een groot deel van het partijarchief is in 2020 overgedragen naar het DNPP in Groningen en toegevoegd aan het archief dat daar wordt bewaard vanaf 1976.

In verband met een langdurig zieke bij het DNPP zijn er achterstanden in het toegankelijk maken van het archief.

Directeur Gerrit Voerman gaat in 2024 met pensioen. Dit heeft consequenties voor de kennis betreffende het partijarchief in Groningen.

Belangstellenden, onderzoekers en studenten kunnen het partijarchief tot en met 2012 raadplegen. Bij inzage wordt rekening gehouden met beperkingen op de openbaarheid en met privacy van betrokkenen. Via het DNPP wordt altijd toestemming gevraagd bij de Archivaris.

Het **Nationaal Archief** bewaart het oudste archief dat is gevormd in de periode van 1948 t/m 1975. Het archief is volledig openbaar.

5. Geschiedenis website <https://vvd-digitaal.dnpp.nl>

De website betreffende de VVD in beeld en bron, is ter gelegenheid van het 75-jarig jubileum aangevuld en geactualiseerd. In het tabel is een toenemend gebruik te zien.

	2018	2019	2020	2021	2022
Users	1677	1473	2919	3049	3683
Sessies	2412	1850	3571	3581	4375
Pageviews	8548	5084	9055	7556	8300

6. Het Instituut voor Beeld en Geluid

Het instituut voor Beeld en Geluid bewaard vanaf het eerste tv-spotje (1963) in de zendtijd voor politieke partijen het audio en audiovisuele beeldmateriaal van de VVD. Het Algemeen Secretariaat maakt gebruik van een abonnement voor inzage in de database van Beeld en Geluid. Voor materiaal in eigendom van de VVD geeft het AS toestemming aan gebruikers zoals de publieke omroep.

De Tweede Kamer der Staten Generaal in 2021 vanaf het Binnenhof verhuisd naar de tijdelijke locatie B67. Bij de opruimen van Binnenhof 1a is bij VVD Tweede Kamerfractie veel oud-audiovisueel materiaal aangetroffen. Dat materiaal is overgedragen aan het Instituut voor Beeld en Geluid. Het Instituut heeft dé expertise om het materiaal duurzaam te bewaren en toegankelijk beschikbaar te stellen voor publiek.

Om die redenen is materiaal dat eerder is geplaatst bij het DNPP opgehaald door de archivaris en naar Beeld en Geluid gebracht. Dit betreft de audio- en audiovisuele opnamen gebruikt tijdens campagnes en de registratie van congressen t/m ca. 2012.

Als het materiaal niet wordt bewerkt gaan er een stuk parlementaire geschiedenis verloren.

Er is nog niet besloten hoe en wanneer dit materiaal toegankelijk wordt gemaakt.

7. Archieven van eerdere VVD-afdelingen

De lokale netwerken vinden hun oorsprong in afdelingen die vaak al meer dan 50 jaar en zelfs bijna 75 jaar bestaan! In lokale archieven en historische centra wordt materiaal bewaard van de afdelingen en lokale netwerken.

De archivaris vervult een ondersteunende rol bij de overdracht van archief van een (voormalig) lokale of regionale afdeling naar de regionale archiefbewaarplaats. In 2022 is archief van VVD Limburg naar het regionaal historisch centrum in Maastricht gebracht. Het betreft archief van de KC Limburg, Jaarverslagen, stukken betreffende verkiezingen en standpunten, de J.O.V.D. en 25 jaar KC Limburg in de periode 1978 t/m 2007. Dit blijkt een goede aanvulling op eerder geplaatst regionaal VVD archief tot 1978. Er is onder actieve bestuurders belangstelling voor de lokale partijgeschiedenis om interne saamhorigheid te stimuleren.

8. Opnamen radiozendtijd voor politieke partijen

In het jaarverslag 2021 staat dat de VVD gebruik heeft gemaakt van de ‘gratis’ zendtijd op de radio. Van 1989 tot 2019 werd om de week een actueel interview met een Kamerlid opgenomen waarvan een uitzending van tien minuten werd gemaakt.

In het begin heette de zender Hilversum-1, later Radio5 en de afgelopen jaren NPO5. Vrijwilliger Pieter J. Bogaers presenteerde deze uitzendingen en heeft jarenlang ook verschillende landelijke en lokale commercials voor de VVD ingesproken.

Een deel van die uitzendingen is bewaard gebleven in een eigen archief, een deel bij het instituut voor Beeld en Geluid. Bogaers wilde de door hem bewaarde VVD-opnamen overdragen aan het Instituut voor Beeld en Geluid. Het is VVD-erfgoed.

Update: hier is nog niets mee gebeurd. Het materiaal kan verloren gaan.

9. Uitdaging digitaal archief

Het duurzaam digitaal archiveren van partijgeschiedenis blijft aandachtspunt: materiaal gaat verloren als het niet goed, geordend en toegankelijk wordt bewaard.

10. Archief VVD Tweede Kamerfractie

Het digitale fractiearchief dat is opgebouwd tijdens Rutte I, II en III is omvangrijk.

De archivaris is de Kamerleden en medewerkers behulpzaam met materiaal uit het archief dat wekelijks wordt aangevuld en onderhouden.

11. Medewerking aan publicaties

Founding Fathers van de VVD Dirk Stikker en Piet Oud door Boris van Haastrecht en Gerrit Voerman.

Biografie P.J. Oud door Boris van Haastrecht

Biografie F. Bolkestein door Dik Verkuil

Voor de memoires van Ed Nijpels is contact geweest over beeldmateriaal en auteursrechten.

12. Gemeenteraadsverkiezingen 2022.

Een geringe naslag van de betrokkenheid van het algemeen secretariaat in de campagne gemeenteraadsverkiezingen wordt vastgelegd en/of naar het DNPP in Groningen gestuurd.

Leden, community, thematische netwerken en evenementen

Afgelopen jaar is het ledenaantal van de VVD gedaald, met circa 10%. Er zeggen meer VVD-leden op dan dat wij nieuwe leden verwelkomen. Hoewel wij harder dalen dan de andere gevestigde partijen, is dit een landelijke trend. Alleen nieuwe partijen weten nog (lichte) ledengroei te boeken. De VVD slaagt er onvoldoende in om duidelijk te maken waarom iemand lid zou moeten worden. Ook hebben we moeite leden te behouden.

We moeten de transitie maken van relatief kleine ledenpartij naar een brede liberale beweging. Met een helder profiel, en politici die de maatschappelijke problemen met energie aanpakken. In 2022 hebben we verder vormgegeven aan het moderniseren van de vereniging: door het doorvoeren van de digitale upgrade, het inzetten op nieuwe vormen van debat en betrokkenheid, waardoor de VVD ook buiten verkiezingstijd om relevant is voor leden en supporters. Professionele service, naar buiten en binnen, vormt hierbij de basis. Zo zullen we ook weer (weer) aantrekkelijk worden voor nieuwe groepen.

Community

Inmiddels is er een gestage instroom van nieuwe geïnteresseerden op gang gekomen. Door de nieuwe website en ons nieuwe e-mailsysteem is het weer mogelijk om je als niet-lid (geïnteresseerde) in te schrijven voor onze nieuwsbrief. We benaderen deze mensen daarom vanaf heden ook actief met een tweewekelijkse nieuwsbrief (Portie Politiek) en we nodigen ze ook uit voor VVD-live, zodat ze betrokken worden bij de partij en duidelijk zien wat wij als VVD te bieden hebben.

Sinds de livegang van de nieuwe website hebben ruim 600 nieuwe mensen zich ingeschreven voor de VVD-nieuwsbrief. Dit is tot op heden zonder enige promotie of trigger, een mooi aantal dus. Samen met de mensen die zich voor eerdere nieuwsbrief mailings hebben ingeschreven, hebben we op dit moment een mailinglijst met ruim 1.600 geïnteresseerden die onze nieuwsbrieven ontvangen. Bij de volledige koppeling tussen de website, het mailsysteem en ons Salesforce CRM (ledenadministratie) kunnen we meer mogelijkheden uitdiepen en promoten om e-mailadressen te verzamelen en de mailinglijst uit te breiden. Onderaan alle mails naar de geïnteresseerden is altijd een duidelijke footer aanwezig met een 'word lid-button'.

Zodra Salesforce volledig live is zullen we naast de reguliere nieuwsbrief voor geïnteresseerden meer mogelijkheden kunnen inzetten om mensen bij ons te betrekken. Door deze mensen via meerdere wegen en met meerdere 'triggers' te verzamelen, kunnen we deze groepen ook verschillende passende content bieden.

Daarnaast bieden we ook onze leden steeds betere en professionele communicatie. We houden een goed centraal overzicht over wat we hen mailen en wanneer. We zorgen voor eenduidige communicatie, zowel in inhoud als in vorm. De afgelopen maanden hebben we e-mailtemplates ontwikkeld die passen bij onze huisstijl en identiteit. Onze e-mail open rates zijn vrijwel altijd boven de 60%.

Thematische netwerken

Thematische netwerken zijn een belangrijk onderdeel van de VVD; de plek voor debat. In 2022 hebben we samen geëvalueerd hoe we de thematische netwerken nog sterker kunnen maken. Door scherper te kiezen op welke onderwerpen we ideeënvorming willen aanjagen, door de structuur te professionaliseren en door de koppeling met politici verder te versterken verwachten we dat thematisch netwerken krachtiger en impactvoller kunnen worden.

Het afgelopen jaar zijn we met vertegenwoordigers van de thematische netwerken en hoofdbestuur meerdere malen samengekomen om te kijken wat goed gaat, wat beter moet en wat nodig is om de partij weer een echte debatpartij te maken, die de beste ideeën voor Nederland genereert. Daarmee maken we het liberalisme weer de dominante stroming en bieden we de benodigde kennis, expertise en ondersteuning aan onze politici.

De thematische netwerken hebben hierin drie doelen. Allereerst het activeren van leden en aantrekken van nog-niet-leden door een plek te bieden voor politieke- en ideologische discussie en deelname aan een bredere vereniging. Daarnaast zijn de thematische netwerken er om relevante ideeën voor middellange termijn te genereren en te dienen als bron van expertise voor politici, bestuurders en verkiezingsprogramma's om zo oplossingen aan te dragen en visie te ontwikkelen. Als derde doel zorgen de thematische netwerken voor talentontwikkeling en talentscouting van mensen die zich willen ontwikkelen.

Om dit alles in de praktijk krachtig vorm te geven gaan we komend jaar aan de slag om een aantal grote evenementen te organiseren die het debat aanjagen en het liberalisme vitaal houden. Dit doen we in samenwerking met de volksvertegenwoordigers en met ondersteuning vanuit het Algemeen Secretariaat.

Evenementen

Voor een levendige partij zijn interessante evenementen van groot belang. Na een lange periode van digitale bijeenkomsten konden er in 2022 weer fysieke evenementen worden georganiseerd.

Het evenementenseizoen werd op zaterdag 11 juni 2022 afgetrapt met VVD@SugarCity gecombineerd met het VVD-bestuurderscongres (VBV) en de Algemene Vergadering in SugarCity te Halfweg. Met ruim 1.600 bezoekers hét bewijs dat leden weer fysiek willen meedoen en elkaar willen ontmoeten onder het genot van een drankje en een bitterbal. Het najaarscongres inclusief Algemene Vergadering werd op zaterdag 19 november door 1000+ leden bezocht in de Van Nelle Fabriek te Rotterdam. Het VBV-bestuurderscongres werd één dag voor het najaarscongres georganiseerd op vrijdag 18 november 2022 in het Van der Valk Hotel te Schiedam.

Naast de eerdergenoemde evenementen konden leden periodiek in gesprek met politici tijdens VVD-live. Onderwerpen tijdens VVD-live waren bijvoorbeeld de terug- en vooruitblik met Sophie Hermans, Ingrid Michon-Derkzen over de politie, Jacqueline van den Hil over geweld tegen zorgmedewerkers, Bart Smals over pensioenen, Eelco Heinen over de Miljoennota en Thom van Campen over stikstof. Naast de digitale gesprekken via Zoom vanuit de eigen studio op het Algemeen Secretariaat in Den Haag werd VVD-live op 30 augustus hybride uitgezonden vanuit Antropia in Driebergen. Deze VVD-live stond in het teken van asiel en migratie met Eric van der Burg en Ruben Brekelmans.

In 2022 werden in het kader van de voorzittersverkiezingen een drietal bijeenkomsten in het land georganiseerd om leden in noorden, midden en het zuiden van Nederland kennis te laten

maken met de drie kandidaat-partijvoorzitters. Ook werd er een debat georganiseerd samen met de JOVD in de strijd om het partijvoorzitterschap.

De lokale netwerken en regio's hebben in 2022 ook weer fysieke evenementen georganiseerd. Evenals de thematische netwerken, trainingen vanuit de Haya van Somerenstichting en activiteiten door VVD Internationaal. Ook werd er een Prinsjesdag- en vrijwilligersborrel georganiseerd waar naast landelijke lokale- en regionale politici, verenigingsbestuurders en vrijwilligers uit het land werden genodigd en werden nieuwe leden uitgenodigd voor de digitale kennismakingsbijeenkomsten BakkieDoen.

Waarderingenbeleid

Mr. D.U. Stikkerplaquette

De mr. D.U. Stikkerplaquette is genoemd naar de eerste voorzitter van de VVD. Deze plaquette is bedoeld voor personen die hun sporen hebben verdiend door hun langdurige inzet en positieve inzet in het politieke bestuur.

- D.P. (Dirk) Hage
- A. (Bert) Gijsberts
- A.M. (André) Rotman
- C. (Cees) Roem
- J.J.M. (John) Aarts
- G. (Gerda) Bruins-Veltkamp
- C.G.A. (Kees) de Raad
- E.P. (Ine) van Hasselt-Blankers
- G.J.M. (Geert) Segers
- M.L. (Mark) Verheijen
- J. (Johannes) Meinsma
- H. (Hielke) Bandstra
- K.H. (Klaas) Smidt
- T. (Tilly) Mastenbroek-Wesseling
- L. (Leny) Göbel-Den Hoed
- P.F.J. (Paul) van den Eijnden
- J.A. (Hans) de Haan
- B.J. (Bert) van Bijsteren
- R.T.J. (Rob) Daamen
- A.A. (Attje) Waal-Van Seijen
- R.J.P.J. (Ronald) Veen
- A.A. (Arjen) Bonnema
- C.M.A. (Christiaan) Kujten
- J.M.M. (Hans) van Tuyl
- A.C.A. (Carola) Couwenberg
- B. (Boudewijn) van der Woerd
- N. (Nynke) Houwing
- A. (Antje) van Dijk
- A.A. (Arend) Steenbergen
- H. (Henk) Brink
- V.H. (Vera) Spruit-Remijn

Thorbeckepenning

De Thorbeckepenning wordt uitgereikt aan personen die onbezoldigd en op uitzonderlijke wijze en met grote inzet functies in de partijorganisatie hebben uitgeoefend.

- H.T.M. (Henk) Peterse
- P. (Peter) Lamberts
- W.H. (Wout) van de Ridder
- G.L. (Gerla) van Leeuwen-Van Nederpelt
- C. (Christianne) van der Wal-Zeggelink
- M.W.L. (Tiny) Peters-Bruger
- D.J. (Dick) Keijman
- W.J.M. (Wil) Willemsen
- L.H.M. (Leonie) Cals

VVD-bestuurdersvereniging

2022 was een druk jaar voor de VVD-Bestuurdersvereniging. Dit jaar stond in het teken van verschillende verkiezingen. In maart waren de verkiezingen van de gemeenteraden en daarnaast werden de voorbereidingen getroffen voor de verkiezingen van de Provinciale Staten en de Waterschappen. Het dagelijkse bestuur bestond het afgelopen jaar uit de volgende personen:

- N. (Nanning) Mol, voorzitter
- C. (Caroline) Nagtegaal, vicevoorzitter
- M.J. (Marjolein) Vulpes, secretaris – aangetreden tijdens het voorjaarscongres op 11 juni 2022.
- L. (Lex) Janssen, penningmeester – aangetreden tijdens het voorjaarscongres op 11 juni 2022.
- I.J.M. (Ingrid) Michon
- F. (Feddo) Hartenlust – aangetreden tijdens het voorjaarscongres op 11 juni 2022.
- K. (Karima) Bouchtaoui
- M. (Mark) de Man – aangetreden tijdens het voorjaarscongres op 11 juni 2022.
- Y. (Yvonne) Bijenhof – aangetreden tijdens het voorjaarscongres op 11 juni 2022.

Boaz Adank en Willemien Meeuwissen zijn op 11 juni afgetreden als leden van het bestuur.

Inhoudelijke bijeenkomsten

Er zijn door het jaar heen verschillende inhoudelijke en actuele webinars georganiseerd voor onze leden. In samenwerking met de Tweede Kamerfractie hebben we bijeenkomsten georganiseerd over o.a. jeugdzorg, woningbouw, stikstof etc. We zijn ook blij met het succes van de eerste jaarlijkse VVD-burgemeesterdag die op 2 december is georganiseerd in de Tweede Kamer. Verschillende burgemeesters uit het land kwamen samen om te spreken over relevante thema's en om ervaringen met elkaar te delen

Gemeenteraadsverkiezingen

De gemeenteraadsverkiezingen blijven een belangrijk onderwerp van gesprek in onze vereniging. Het merendeel van onze leden is lid van een gemeenteraad of is onderdeel van een gemeentebestuur. Vanuit de bestuurdersvereniging is getracht zoveel mogelijk steun te bieden voor deze verkiezingen. De in 2021 opgestelde leidraad voor de gemeentelijke verkiezingsprogramma's gaf handvatten voor het opstellen van de lokale verkiezingsprogramma's. Daarnaast heeft de bestuurdersvereniging financieel bijgedragen aan de landelijke campagne. De intensievere samenwerking met de Haya van Somerenstichting heeft geleid tot een digitale 'Onderhandelingsdag' in februari. Met ruim negentig deelnemers wisten we bijna 50% van de lijsttrekkers te bereiken. Daarnaast is er nog een magazine gemaakt met als thema de gemeenteraadsverkiezingen.

Verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen

In 2022 werden er ook voorbereidingen getroffen voor de provinciale- en de waterschapsverkiezingen. In de aanloop naar de kandidaatstelling heeft de Haya een digitale informatiesessie georganiseerd met als doel kennismaking met de werkzaamheden van een Statenlid en dijkgraaf. Daarnaast zijn er verscheidene bijeenkomsten georganiseerd om de kandidaten en commissies verder te ondersteunen. Er is een Leidraad VKP opgesteld en voorbereidingen getroffen voor op te zetten trainingen en simulaties voor

kandidaten en lijsttrekkers. Denk hierbij aan een Bootcamp die in samenwerking met de Haya van Somerenstichting is opgezet. Op 18 november is er tijdens het bestuurderscongres een sessie georganiseerd met als thema zichtbaarheid & werkdruk. Hier waren ongeveer vijftig personen aanwezig.

Congressen

We kijken terug op twee geweldige congressen met hoge opkomsten. Dit jaar werd het najaarscongres voor het eerst in een ander jasje gestoken. Op 19 november vond de Algemene Ledenvergadering (ALV) in de Van Nelle-fabriek te Rotterdam plaats. Op 18 november organiseerde de bestuurdersvereniging een congres in het Van der Valk hotel te Schiedam. Dit congres stond in het teken van ontmoeten en discussie. De verschillende functionele netwerken organiseerde sessies voor hun achterban. Daarnaast werden er inhoudelijke deelsessies georganiseerd:

- Vluchtelingen, Asiel en Integratie met Ruben Brekelmans en Malik Azmani
- Bestuurlijke vernieuwing met Mark Strolenberg en Caspar van den Berg
- Het platteland met Thom van Campen en NJAK-voorzitter Roy Meijer

De dag werd afgesloten met een informele bijeenkomst met hotelovernachting. De volgende dag was er een pendeldienst richting Van Nelle waar het landelijke congres georganiseerd werd. De bestuurdersvereniging heeft veel positieve reacties ontvangen over dit congres en de aansluiting op de ALV. De positieve ervaringen van het bestuur zelf en de leden heeft ervoor gezorgd dat er ingezet gaat worden op gezamenlijke congressen zodat we onze krachten maximaal kunnen bundelen.

Ons integriteitsbewustzijn

In 2022 is de positieve trend van de afgelopen jaren op het gebied van integriteit doorgezet. Zo staan we al drie jaar niet meer bovenaan het lijstje van de Politieke Integriteitsindex. Integriteit is inmiddels een vast onderdeel van de Masterclasses, Kadertraining en Topkadertraining. De Dilemma Commissie en Permanente Commissie Integriteit hebben ook het afgelopen jaar VVD-leden kunnen helpen met vraagstukken omtrent integriteit.

Dilemma Commissie

De Dilemma Commissie is in 2018 in het leven geroepen om laagdrempelige spiegelgesprekken te voeren met VVD'ers die tegen een (mogelijk) integriteitsvraagstuk aanlopen.

In 2022 namen de volgende personen plaats in de Dilemma Commissie:

- Sjoerd Potters, voorzitter (tot augustus 2022)
- Floor Vermeulen
- Wobine Buijs-Glaudemans
- Jeroen Duin
- Erwin Weggemans
- Willemijn van Hees
- Tila zur Lage-Simons
- Elsemieke Havenga

In 2022 heeft de Dilemma Commissie vier spiegelgesprekken met VVD'ers gevoerd. Van al deze gesprekken zijn geanonimiseerde gespreksverslagen gemaakt en in de moresprudentiedatabase toegevoegd.

Permanente Commissie Integriteit

De Permanente Commissie Integriteit legt zich uitsluitend toe op het doen van onderzoeken. In totaal heeft deze commissie in 2022 één ontvankelijke melding van een (vermeende) integriteitsschending ontvangen en een advies over uitgebracht. Niet-ontvankelijke meldingen zijn doorgestuurd naar de juiste gremia.

In 2022 bestond de Permanente Commissie Integriteit uit:

- Koos Schouwenaar, voorzitter (tot november 2022)
- Arthur van Dijk, voorzitter (vanaf november 2022)
- Stephanie ter Borg (vanaf november 2022)
- Mike Jansen
- Theo Hoex
- Han Moraal (tot november 2022)
- Marianne Morren (tot november 2022)

Investeren in talent, (digitale) trainingen en trainers

Onderhandelingsdag

Op 19 februari 2022 organiseerde de Haya in samenwerking met de VBV een digitale 'Onderhandelingsdag' voor lijsttrekkers van de gemeenteraadsverkiezingen 2022. Het doel van deze training was om lijsttrekkers zo goed mogelijk voor te bereiden op toekomstige onderhandelingen na afloop van de gemeenteraadsverkiezingen. Met ruim negentig deelnemers wisten we bijna 50% van alle lokale lijsttrekkers te bereiken. Vanuit de studio vervulde Roald van der Linde de rol als dagvoorzitter. Het programma bestond uit twee delen. Tijdens het eerste deel kwamen diverse sprekers langs. Zo gaf voorzitter van de VBV Nanning Mol een introductie, kwam Thierry Aartsen langs als landelijke campagneleider en deelde Tweede Kamerlid Ruben Brekelmans zijn belangrijkste onderhandelingsstips. Tijdens het tweede gedeelte gingen de deelnemers uiteen in acht groepen. Hier gingen zij onder leiding van een Haya-trainer aan de slag met een simulatie-oefening.

Informatiesessie PS/WS

In aanloop naar de kandidaatstellingsperiode voor de Provinciale- en Waterschappen verkiezingen organiseerde Haya een digitale informatiesessie. Doel van de sessie was om kennis te maken met de werkzaamheden van een Statenlid en dijkgraaf. Zo konden VVD-leden die interesse hebben in deze politieke functies vragen stellen. De sessie stond onder leiding van Nanning Mol. Hij ging in gesprek met Juliëtte van Gilse (Statenlid Utrecht), Rogier van der Sande (dijkgraaf Rijnland) en Arthur van Dijk (commissaris van de Koning Noord-Holland). Ruim zestig VVD-leden waren aanwezig bij deze sessie. Leuk om te weten is dat deelnemers na afloop contact hebben gehad en ook een dagje zijn gaan meelopen bij de werkzaamheden van Juliëtte, Rogier en Arthur!

Bakkie doen met de Haya

Aanvullend op het reguliere VVD-Bakkie doen organiseerde de Haya in 2022 driemaal een online evenement om leden kennis te laten maken met Haya-trainingen. Tijdens een sessie van 1,5 uur maakt men kennis met het hoofdbestuur lid Opleiding & Talent (Marjolijn van Leeuwen), diverse Haya-trainers en de medewerkers van team Haya. De sessie bestaat uit twee delen. In het begin vertellen de trainers en Marjolijn meer over alles wat je kunt doen. Vervolgens gaan de deelnemers aan de slag! Zij worden ingedeeld in twee groepen. Een mini-training Liberalisme en een mini-training Debat. Via deze weg maken de VVD-leden kennis. Afgelopen jaar zijn er in ruim honderd deelnemers enthousiast geraakt om een Haya-training te volgen.

Kadertraining 2022

In het voorjaar van 2022 ging voor de 25ste keer de VVD-Kadertraining van start in Woudschoten Hotel & Conferentiecentrum te Zeist. Op vier zaterdagen konden VVD'ers met een politiek vertegenwoordigende functie of een functie in de vereniging werken aan hun kennis en vaardigheden. Tijdens de trainingen behandelen we onder andere theoretische kennis over het liberalisme, bestuurszaken en natuurlijk professionele vaardigheden zoals debatteren en onderhandelen. Men leert van de beste Haya-trainers en laten zich inspireren door VVD-kopstukken tijdens interessante gastcolleges! Voorbeelden van gastsprekers die langskwamen zijn: Mark Rutte, Sophie Hermans en Onno Hoes. Ook

kwamen er meer dan dertig ervaringsdeskundigen om trainers te ondersteunen bij hun training. Er was een goede verdeling van deelnemers, trainers en gasten uit alle regio's en verschillende politieke functies. Van raadsleden tot ministers en van wethouders tot burgemeesters. In totaal mochten vierenzestig deelnemers na afloop delen dat zij de Kadertraining succesvol hebben doorlopen. De beoordeling van dit evenement was bijzonder hoog met een 8,4 gemiddeld voor alle vier de dagen. Het was fijn om deze editie volledig fysiek te kunnen doen.

Topkadertraining 2022

In het najaar van 2022 is een groep van vijftientig deelnemers gedurende drie weekenden getraind.

Tijdens editie '22 zijn onder andere Tamara van Ark, Onno Hoes en Sophie Hermans langs geweest om in gesprek te gaan met de deelnemers. Ook zijn er verschillende trainingen georganiseerd op het gebied van persoonlijke en professionele vaardigheden zoals media, debat en onderhandelen.

Haya-dag

De Haya-dag is in oktober 2022 georganiseerd op de KNVB Campus in Zeist voor Haya-trainers en regionale bestuursleden Opleiden & Talent.

De dag werd afgetrapt door Bartho Boer en Marjolijn van Leeuwen. Vervolgens was er een 'fireside-chat' met Ivo Opstelten, over Opleiden & Talent tijdens zijn VVD- periode. Er waren drie deelsessies. Deelsessie 1 stond in het teken van groepsdynamiek onder leiding van Hans van Breukelen.

Deelsessie 2 stond in het teken van presenteren & Debatteren onder leiding van Julius Lindenbergh en de laatste sessie ging over de toekomstige digitale omgeving binnen de VVD.

Train-de-nieuwe-trainer weekend

Het train-de-trainer weekend werd aansluitend op de Haya-dag georganiseerd. De zeventien deelnemers zijn door ervaren Haya-trainers onder andere getraind in trainersvaardigheden en het dagvoorzitterschap.

Trainingen en trainersmateriaal

In 2022 zijn twee trainingen ontwikkeld, namelijk het Liberaal kompas en teambuilding. Verder zijn er enkele trainingen vernieuwd zoals onderhandelen, social media en de onboardingsmodule voor nieuwe medewerkers van op het Algemeen Secretariaat. De Haya heeft ook weer een slag gemaakt met de ontwikkeling van e-learnings. Liberalisme I, Debat I en Presentatie I zijn in deze vorm beschikbaar.

Regionale Materclass

Alle regio's hebben het complete MC-programma georganiseerd waarvan sommige, ook na coronatijd, een deel in hybride vorm.

Regionaal Talent

Er is een workshop ontwikkeld voor nieuwe leden 'TalentSTart'. Deze workshop is ontwikkeld om nieuwe leden te informeren over de mogelijkheden om binnen de VVD aan de slag te gaan en welke wegen er kunnen worden bewandeld.

Trainingen 100/22

In opdracht van het hoofdbestuur heeft de Haya een training ontwikkeld 'het basisverhaal' voor de 100 van 22. Het ging hierbij om leden van het Hoofdbestuur, de Eerste Kamer, Tweede Kamer, Europees Parlement en bewindspersonen. Doel van de training was dat iedereen op dezelfde wijze naar buiten kon treden over waar de VVD voor staat, gekoppeld aan de eigen verhalen. Circa 75% heeft deelgenomen aan de training.

Liberaal Loopbanen

Liberaal Loopbanen is een evenement dat wij jaarlijks organiseren waarbij loopbaanoriëntatie centraal staat. Het wordt georganiseerd voor VVD'ers die reeds een politieke en/of bestuurlijke carrière hebben gehad. De genodigden zijn door de jaren heen in beeld gekomen en staan op een kruispunt in hun carrière. Het is een gevarieerde groep met verschillende professies die gedurende twee dagen met elkaar sessies ondernemen om een nieuwe mogelijkheden te ontdekken. In het weekend van 15 oktober hebben veertien leden deelgenomen aan dit traject.

Eerste Kamerverkiezingen

In aanloop naar de Eerste Kamerverkiezingen in 2023 hebben leden die zich kandidaat hebben gesteld een selectietraject doorlopen. Naast meerdere gesprekken met de Permanente Scoutingscommissie is een persoonlijkheidsonderzoek en een toets op vaardigheden gedaan aan de hand van een crisissimulatie. Ook is er een achtergrondonderzoek uitgevoerd op onder andere financiën, zakelijk handelen en social media.

Ook zijn er voor het eerst in 2023 verkiezingen voor het kiescollege niet-ingezetenen. Via deze verkiezing kunnen Nederlanders in het buitenland invloed uitoefenen op de samenstelling van de Eerste Kamer. Hiervoor is een lijst van dertien personen samengesteld.

Om het selectieproces in de toekomst nog verder te professionaliseren worden de data uit de persoonlijkheidsonderzoeken gebruikt om zowel risico's als succesfactoren in beeld te brengen.

Daarnaast is in aanloop naar de verkiezingen voor het Europees Parlement een tijdlijn en een profiel opgesteld.

Internationaal

VVD Internationaal onderhoudt namens de VVD de contacten met liberale zusterpartijen in het buitenland en koepelorganisaties zoals de ALDE en Liberal International. Zij doet dit onder andere door het verzorgen van trainingen en workshops aan zusterpartijen in de Europese Unie, in Oost-Europa en in de MENA regio. Zij maakt hiervoor aanspraak op de Wet Financiering Politieke Partijen en de Matra (Oost-Europa) en Shiraka (MENA) programma's van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze lijn is in 2022 doorgezet. In 2022 had VVD Internationaal drie andere speerpunten: delen en ophalen van kennis bij liberale zusterpartijen, de omvorming van internationale netwerken, en het investeren in trainers en hun vaardigheden.

Buiten Nederland heeft de VVD een uitstekende reputatie, veel liberale zusterpartijen leren graag van onze experts op het gebied van campagne, communicatie, liberalisme, talentmanagement, trainingsvaardigheden, media en debat. Behalve kennis delen heeft de VVD in 2022 ook ingezet op het gebruik van internationale netwerken voor de eigen ontwikkeling. Zo zijn contacten met vooruitstrevende Europese partners ingezet voor kennisdeling op het gebied van digitalisering en campagne. Ook nemen VVD experts deel aan programma's van de ALDE, het European Liberal Forum en het Amerikaanse National Democratic Institute om zich te ontwikkelen.

In Nederland heeft VVD Internationaal samen met de Haya van Somerenstichting vervolg gegeven aan het programma om nieuwe trainers te werven en het bestaande trainersbestand up-to-date te houden. Voor nieuwe trainers is een weekend train-de-trainer sessie georganiseerd waarbij alle aspecten van het VVD-trainerschap behandeld werden. Voor andere trainers is een terugkomdag georganiseerd waarbij nieuwe trainingsvaardigheden zijn behandeld, en een selecte groep trainers gevorderde cursussen aan te bieden.

Tot slot is in 2022 het gesprek aangegaan met de verschillende internationale netwerken omdat er onvrede was over de huidige structuur. Op verzoek van lokaal netwerk Antwerpen wordt deze afdeling bij het lokaal netwerk Brussel gevoegd. Voor de andere niet in Nederland gelegen netwerken wordt toegewerkt naar een meer gecentraliseerde structuur zonder de lokale binding te verliezen.

Politiek

De Eerste Kamerfractie

De Eerste Kamer is het politieke orgaan dat wetsvoorstellen van de regering en initiatiefwetten vanuit de Tweede Kamer beoordeelt op met name rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Uiteraard wordt daarbij ook gekeken naar de kwaliteit en de samenhang met de overige wetgeving.

Aan het eind van het verslagjaar bestond de VVD Eerste Kamerfractie uit de volgende 12 leden: Alfred Arbouw, Pim van Ballekom, Caspar van den Berg, Mirjam de Blécourt-Wouterse, Jan Anthonie Bruijn, Reina de Bruijn-Wezeman, Paulien Geerdink, Annemarie Jorritsma-Lebbink, Jan Keunen, Tanja Klip-Martin, Henk Jan Meijer en Lucas Vos.

Van deze leden vormden Annemarie Jorritsma, Tanja Klip, Pim van Ballekom en Henk Jan Meijer het fractiebestuur, resp. als voorzitter, vicevoorzitter, penningmeester en secretaris. In de regel komt het fractiebestuur op de eerste vergaderdinsdag van de maand bij elkaar.

Begin 2022 zijn Caspar van den Berg en Lucas Vos tot de fractie toegetreden als opvolgers van Micky Adriaansen en Eric van der Burg, die waren toegetreden tot het kabinet Rutte IV, resp. als minister van Economische Zaken en als staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

De fractie vergaderde tijdens de vergaderperiodes ieder dinsdagochtend.

De coronacrisis had in de eerste drie maanden van 2022 nog gevolgen voor de manier van vergaderen. Er vonden maar een paar fysieke bijeenkomsten plaats in een van de vergaderruimten van de Eerste Kamer omdat in de fractiekamer niet voldoende afstand kon worden houden. Meestentijds werd vergaderd via een videoplatform. Wanneer de EK-vergaderingen op dinsdag al in de ochtend begonnen vond op de voorafgaande zondag om 17.00 uur een voorbereidend video-overleg plaats.

Nadat op 21 december 2021 de laatste plenaire vergadering van de Eerste Kamer plaatsvond in de Ridderzaal (in verband met de verbouwing van het Binnenhof) werd vanaf januari de nieuwe behuizing de plaats van samenkomst.

In elke Kamercommissie hebben ongeveer vier VVD-leden zitting, deze leden vormen de fractiecommissies. Een van deze leden neemt de coördinatie op zich. Van tijd tot tijd vindt overleg plaats tussen (leden van) fractiecommissies met leden van de Tweede Kamerfractie.

De wijziging in de fractiesamenstelling had ook gevolgen voor de samenstelling van een aantal fractiecommissies. Aan het eind van het verslagjaar was deze samenstelling als volgt:

Binnenlandse Zaken/Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken/Huis van de Koning (BiZa/AZ):

Caspar van den Berg

Tanja Klip

Henk Jan Meijer

Jan Keunen (coördinator)

Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO)

Alfred Arbouw (coördinator)

Pim van Ballekom

Annemarie Jorritsma

Economische zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (EZK/LNV)

Tanja Klip (coördinator)

Lucas Vos

Pim van Ballekom

Henk Jan Meijer

Europese Zaken (EUZA)

Pim van Ballekom (coördinator)

Alfred Arbouw

Reina de Bruijn

Paulien Geerdink

Financiën (FIN)

Paulien Geerdink

Pim van Ballekom

Annemarie Jorritsma

Lucas Vos (coördinator)

Immigratie en Asiel/ JBZ-raad (I&A/ JBZ)

Caspar van den Berg (coördinator)

Mirjam de Blécourt

Jan Keunen

Annemarie Jorritsma

Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving (IWO)

Tanja Klip (coördinator)

Alfred Arbouw

Paulien Geerdink

Henk Jan Meijer)

Justitie en Veiligheid (J&V)

Henk Jan Meijer (coördinator)

Caspar van den Berg

Alfred Arbouw

Mirjam de Blécourt

Koninkrijksrelaties (Korel)

Annemarie Jorritsma (coördinator)

Lucas Vos

Jan Keunen

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

Mirjam de Blécourt (coördinator)

Caspar van den Berg

Reina de Bruijn

Tanja Klip

Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)

Mirjam de Blécourt

Pim van Ballekom

Reina de Bruijn

Paulien Geerdink (coördinator)

Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Reina de Bruijn (coördinator)

Lucas Vos

Jan Keunen

Tanja Klip

Verzoekschriften

Henk Jan Meijer

Twee leden van de fractie bekleden het voorzitterschap van een Kamercommissie: Tanja Klip van de Commissie VWS en Henk Jan Meijer van de Commissie IWO. Voorts is Pim van Ballekom 1^e ondervoorzitter van de Commissie BDO; Reina de Bruijn is ondervoorzitter van de Commissie SZW. De gecombineerde vergadering van de commissies VWS, J&V en BiZa?AZ over de Covid-19 problematiek wordt afwisselend voorgezeten door Tanja Klip en Margreet de Boer (GL).

Namens de fractie werd voorts deelgenomen aan een aantal tijdelijke Kamercommissies.

De vicevoorzitter van de fractie, Tanja Klip, had namens de fractie zitting in de Tijdelijke Commissie Actualisering Reglement van Orde.

De secretaris van de fractie, Henk Jan Meijer, nam als opvolger van Eric van der Burg zitting als ondervoorzitter in de Parlementaire onderzoekscommissie effectiviteit anti-discriminatiewetgeving.

Paulien Geerdink was lid van de Werkgroep zelfevaluatie naar aanleiding van de toelagenaffaire.

Naast de Gedragscode Integriteit Eerste Kamer en de Vuistregels Integriteit van de partij kent de fractie in aanvulling daarop ook eigen integriteitsregels. Deze, in 2016 vastgestelde regels, zijn ook voor de huidige fractie van toepassing. In het verslagjaar werd in een fractievergadering speciaal aandacht besteed aan het onderwerp Integriteit.

Vanaf maart 2022 was het weer mogelijk externe gasten bij de fractievergadering uit te nodigen. David Ikkersheim, de eerste opvolger op de EK-kandidatenlijst, woonde elke maand de vergadering bij. Ontvangen werden de voorzitters van de VVD-fractie in Provinciale Staten en vanuit het hoofdbestuur voorzitter Eric Wetzels, algemeen secretaris Birkitta Kortjes en bestuurslid opleiding en training Marjolijn van Leeuwen. Ook de voorzitters van de regionale netwerken Oost en Zuid-Holland kwamen op bezoek.

Anders gasten die door de fractie werden ontvangen waren Sophie Hermans, voorzitter TK-fractie en Eelco Heijnen financieel woordvoerder TK-fractie, Malik Azmani, vicevoorzitter van de Renew Europese fractie in het EP en campagneleider Thierry Aartsen.

Door de fractie werd een drietal themabesprekingen gehouden. Onderwerpen waren het Maatschappelijk onbehagen en het Minimum uurloon. Bij de themafractione over de internationale politieke situatie was Han ten Broeke aanwezig, directeur Politieke Zaken bij het Haags Centrum voor Strategische Studies.

Fractieleden participeerden actief in de bijeenkomsten van de verschillende netwerken van de partij. Ook namen fractieleden deel aan informatieve werkbezoeken aan regio's en maatschappelijke organisaties en werd deelgenomen aan de themabesprekingen die door de Tweede Kamerfractie werden georganiseerd.

Op 21 november woonde de fractie de oratie bij van het fractielid Caspar van den Berg als bijzonder hoogleraar Transitie in de publieke sector.

Vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid hecht de fractie eraan om jonge mensen in de gelegenheid te stellen kennis te maken met het parlementaire werk in de Eerste Kamer en met het liberalisme als gedachtengoed van waaruit de VVD-fractie opereert. Ook in het verslagjaar zijn in totaal vier stagiaires werkzaam geweest voor de fractie. Zij hebben zich specifiek gericht op het sociale mediabeleid van de VVD-fractie in de Eerste Kamer op Facebook, Instagram en Twitter. Door middel van introductiefilmpjes en aandacht voor belangrijke wetsontwerpen is de EK-fractie ook dit jaar weer goed in beeld gebracht. De stagiaires zijn met veel enthousiasme en tot wederzijdse tevredenheid actief geweest. De stagefunctie blijkt een mooie kennismaking met de politiek: inmiddels is een viertal ex-stagiaires werkzaam bij de Tweede Kamerfractie.

Vanuit de Eerste Kamerfractie participeren de volgende senatoren in internationale organisaties.

- Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa (PACE). Tot april 2022 bestond de delegatie uit Reina de Bruijn als lid, en Paulien Geerdink als plv. lid. Daarna trad Reina de Bruijn terug als lid ten gunste van Tini Kox (GL) en werd plv. lid. Reden daarvoor was dat Nederland in de persoon van Kox in de positie kwam om de voorzitter van PACE te leveren. Paulien Geerdink werd als plv. lid opgevolgd door Caspar van den Berg.
- Parlementaire Assemblee van de NAVO (NATO PA): Alfred Arbouw, lid, Pim van Ballekom, plv. lid.
- Parlementaire Assemblee van de OVSE: Alfred Arbouw, lid, Pim van Ballekom, plv. lid.
- Interparlementaire Unie: Paulien Geerdink, vicevoorzitter Nederlandse delegatie.
- Interparlementaire commissie Nederlandse Taalunie: Paulien Geerdink.
- Beneluxraad: Pim van Ballekom en Mirjam de Blécourt.
- Parlementaire Assemblee van de Unie voor Mediterrane Regio: Reina de Bruijn.

Tweede Kamerfractie

Samenstelling 22e fractie bij begin verslagjaar: 34 leden

A.A. Aartsen, B. Becker, R.P. Brekelmans, A.A.H. van Campen, Z. El Yassini, U. Ellian, S.P.A. Erkens, P.C. de Groot, M.G.J. Harbers, R.J. Heerema, E. Heinen, S.T.M. Hermans, J. van den Hil, F.L. Idsinga, R.J. Kamminga, J.J. Klink, D.A.N. Koerhuis, A.H.J. de Kort, I.J.M. Michon-Derkzen, F.B. Minhas, D. de Neef, M.L.J. Paul, Q.A. Rajkowski, M. Rutte, B.M.G. Smals, P.J.T. van Strien, M.F. Strolenberg, O.C. Tellegen, J.Z.C.M. Tielen, P.J. Valstar, R. Verkuijlen, A. de Vries, J. Van Wijngaarden, H.H. van der Woude.

Samenstelling 22e fractie bij einde verslagjaar: 34 leden

A.A. Aartsen, B. Becker, H. Bevers, R.P. Brekelmans, A.A.H. van Campen, Z. El Yassini, U. Ellian, S.P.A. Erkens, M. Grevink, P.C. de Groot, E. Haverkort, R.J. Heerema, E. Heinen, S.T.M. Hermans, J. van den Hil, F.L. Idsinga, R.J. Kamminga, J.J. Klink, D.A.N. Koerhuis, A.H.J. de Kort, I.J.M. Michon-Derkzen, F.B. Minhas, H. Rahimi, M.L.J. Paul, Q.A. Rajkowski, C. Simons, B.M.G. Smals, P.J.T. van Strien, M.F. Strolenberg, J.Z.C.M. Tielen, P.J. Valstar, R. Verkuijlen, J. Van Wijngaarden, H.H. van der Woude.

Samenstelling van het fractiebestuur van de 22e VVD Tweede Kamerfractie:

S.T.M. Hermans, voorzitter

B. Becker, vicevoorzitter

R.J. Kamminga, fractiesecretaris en lid Presidium

B.M.G. Smals, penningmeester

J. Van Wijngaarden, secretaris personeel

I.J.M. Michon-Derkzen, bestuurslid partijaangelegenheden

Bijzondere fractiebijeenkomsten in het verslagjaar

- Op 9 mei kwam de fractie in Amersfoort bijeen voor de bespreking van het lopende parlementaire jaar
- Op 2 en 3 september vond het jaarlijkse fractieweekend plaats in Apeldoorn

Vergaderingen binnen de fractie

De fractie vergadert iedere dinsdagochtend, ter voorbereiding op de Kamerweek. Op de dinsdagmiddagen komt de fractie bijeen ter bespreking van een lange termijn thema en in het najaar ter bespreking van de deelbegrotingen. Het fractiebestuur vergadert in beginsel één keer per week. De fractiecommissies bepalen zelf de vergaderfrequentie. De fractie heeft, na in coronatijd voornamelijk digitaal vergaderd te hebben, bijna heel 2022 weer fysiek vergaderd.

Overige

- Zowel fractie als fractieleden ontvangen enorme aantallen e-mails; de aantallen worden niet bijgehouden.
- De vergaderingen van de (thema)netwerken en congressen van de partij werden door fractieleden bijgewoond.

Europees Parlement

Het jaar 2022 stond uiteraard grotendeels in het teken van de Russische invasie van Oekraïne en alle gevolgen die dat met zich heeft meegebracht. Sinds de start van het Europese project na de Tweede Wereldoorlog, heeft er in al die decennia niet een dergelijke illegale militaire daad van agressie plaatsgevonden op het Europese continent. De Europese Unie moest snel, daadkrachtig en eensgezind reageren op de Russische agressie tegen Oekraïne. De EU moest zoveel mogelijk hulp bieden aan de Oekraïners om zich te kunnen weren tegen de Russische invasie, om hun samenleving draaiende te houden en op termijn de Russen te kunnen verdrijven. De EU heeft op meerdere vlakken steun geleverd: op politiek, diplomatiek, militair, humanitair en financieel gebied is er van een ongekeerde omvang hulp geboden. Daarnaast waren in de Europese Unie zelf de gevolgen ook groot: de instroom van miljoenen Oekraïense vluchtelingen, de ongekeerde hoge energieprijzen en inflatie zijn aspecten die de EU heeft moeten aanpakken. De eensgezindheid in de EU om Poetin te straffen, te verzwakken en te isoleren, is toch sterker gebleken dan aanvankelijk door sommigen werd gevreesd. Ongekeerd vergaande en zware sanctiepakketten tegen Rusland zijn aangenomen en de EU heeft zich ingespannen om Rusland zoveel mogelijk te isoleren op het wereldtoneel.

De oorlog bracht ook de Green Deal in een stroomversnelling om de Europese afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen sneller af te bouwen. Voorts zijn eveneens meerdere initiatieven in gang gezet om strategische afhankelijkheden van illiberale regimes op bepaalde sectoren in kaart te zetten en om de ongewenste grote risico's te gaan mitigeren. Dit betekende echter niet dat de EU zich protectionistisch moest gaan opstellen. De EU moet met een open blik naar de wereld blijven kijken en heeft zich gericht op versterking van samenwerkingsverbanden.

De VVD-delegatie heeft in het jaar 2022 op een aantal belangrijke wetgevende voorstellen in het Europees Parlement haar invloed kunnen aanwenden en winstpunten binnen kunnen halen. Daarnaast heeft de VVD zich ingezet op grote thema's zoals veiligheid, transport, digitalisering, interne markt, internationale handel, financiën, industrie, desinformatie, bescherming van de rechtstaat en voedselzekerheid.

Tenslotte heeft de VVD-delegatie zich zichtbaar kunnen profileren op punten die voor de VVD belangrijk zijn door strategisch in te zetten op een aantal woordvoerderschappen binnen de liberale partij Renew Europe. Renew Europe heeft weer gebleken een sleutelrol te spelen in het Europees Parlement, omdat de liberale groep de meerderheden in het Parlement kan bepalen met haar stem.

Malik Azmani

- Delegatieleider van de VVD in het Europees Parlement
- Eerste vice-fractievoorzitter van de liberale Renew Europe groep
- Lid van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE)
- Plv. lid van de Commissie buitenlandse zaken (AFET)
- Lid van de EP-delegatie voor de relaties met de Maghreb-landen en de Arabische Maghreb Unie, inclusief EU-Marokko, EU-Tunesië en EU-Algerije.
- Lid van de EP-delegatie voor de betrekkingen met de regio rond de Middellandse Zee.
- Plv. lid van de EP-delegatie voor de betrekkingen met Afrika, Caribisch en de Stille Zuidzee.
- Lid van de Frontex Scrutiny Working Group en Plv. Lid van de Joint Parliamentary Scrutiny Group on Europol.

Sinds juli 2019 is Malik Azmani lid van het Europees Parlement. Dit is zijn eerste termijn als Europarlementariër en delegatieleider. Hij is daarnaast Eerste Vice-President van Renew Europe, de derde politieke groep in het Europees Parlement na de EPP en S&D.

Renew Europe is een nieuwe samenwerking van onder ander het Franse 'Renaissance, de partij van President Macron, en de reeds bestaande ALDE-groep. Op dit moment heeft de Renew Europe Groep 102 zetels in het Europees Parlement en heeft het een sleutelpositie in handen omdat het de meerderheden kan bepalen met haar zetels. Als Eerste Vice-President fungeert Azmani samen met de President van de politieke groep als bruggenhoofd van de groep, en geeft hij mede vorm aan de verdere professionalisering van deze nieuwe politieke groep. Hij geeft onder meer leiding aan de coördinatoren van alle commissies en vervangt tevens de President waar nodig.

Daarnaast leidt hij de VVD-delegatie en heeft er de afgelopen jaren door zijn toedoen een herschikking plaatsgevonden met als doel de delegatie integraal en meer teamgericht te laten werken waarbij tevens alle dossiers die rondgaan in het Europees Parlement, in de gaten worden gehouden wat betreft kansen en risico's voor de VVD. Daardoor is Malik Azmani ook beter in staat om zijn liaison-functie in te vullen naar VVD Den Haag.

In het Europees Parlement heeft Malik Azmani op inhoud vooral de focus gelegd op het in goede banen leiden van migratie, met name aan de buitengrenzen van de Europese Unie. In een eerder stadium heeft hij zich - samen met zijn Duitse Renew-collega Jan-Christoph Oetjen - sterk gemaakt voor een nieuwe aanpak op migratie dat als blauwdruk fungeert voor de nieuwe Commissievoorstellen. De nadruk in de nieuwe voorstellen vanuit de Europese Commissie moet liggen op het onder controle krijgen van de migratiestromen. Dit betekent een focus op de buitengrenzen van de Europese Unie en het maken van nieuwe afspraken met derde landen. Na veel aandringen en uitgeoefende druk heeft eindelijk het EP haar positie op het Asiel -en Migratiepact (de interne migratie-afspraken binnen de EU) vastgelegd. Dit zijn de eerste concrete stappen, maar er moet wat Malik Azmani betreft nog veel meer inspanningen volgen in Brussel vanuit de Europese Commissie en de lidstaten. Hij heeft in het kader van migratie de afgelopen periode ook meerdere werkbezoeken afgelegd, onder meer naar Turkije en Marokko om daar de contacten te leggen om samenwerking op migratie verder te versterken.

Met betrekking tot EU-wetgeving is Malik Azmani schaduw-rapporteur namens de Renew Groep op het crisis instrument bij een plotselinge toename van migratie, en is hij eveneens de schaduw-rapporteur voor de herziening van de Schengen grenscode. Namens heel het EP heeft hij zich ingezet als rapporteur op nieuwe wetgeving die toeziet op de verbetering van de samenwerking van gemeenschappelijke onderzoeksteams (JITs) en onderhandelt hij als schaduw-rapporteur over een hernieuwde Richtlijn die toeziet op het bevriezen en ontnemen van vermogen van georganiseerde criminaliteit in Europa.

De relaties tussen de EU en diens buurlanden waren en blijven van groot belang. Vanuit meerdere EP-delegaties onderhield Malik Azmani intensieve contacten met diplomaten en vertegenwoordigers, waaronder uit Armenië, Azerbaidjan, Turkije, Israël, Marokko en Tunesië. Het is in het Europees én in het Nederlands belang om stabiliteit aan de Europese buitengrenzen te bevorderen en de samenwerkingsverbanden te versterken. In het specifiek is Malik Azmani schaduw-rapporteur op het jaarlijkse rapport dat het Europees Parlement over Turkije aanneemt. Mede in die hoedanigheid heeft hij zich de laatste tijd ferm ingezet voor het behoud van de EU-Turkije deal voor de opvang van vluchtelingen en om andere samenwerkingsverbanden met Turkije te onderzoeken. Eveneens heeft Azmani zich kritisch uitgesproken over de antidemocratische ontwikkelingen in Turkije.

Naast Turkije speelden Oekraïne, de VS, Rusland, Wit-Rusland en China ook een nadrukkelijke rol in de werkzaamheden van Malik Azmani. Hij maakt zich vooral zorgen over de afwezigheid van de Europese Unie op het geopolitieke toneel, al heeft Europa met betrekking tot de Russische oorlog in Oekraïne de laatste tijd laten zien wel degelijk over tanden te beschikken en eenheid te kunnen uitstralen. Azmani is zichtbaar door onder andere het geluid uit te dragen in debatten, resoluties, position papers en mediaoptredens.

Jan Huitema

- Lid van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI)
- Plv. lid van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling (AGRI)
- Lid van de Commissie visserij (PECH)
- Lid van de delegatie voor de betrekkingen met de Verenigde Staten
- Plv-lid van de delegatie voor de betrekkingen met Brazilië

Jan Huitema begon in juli 2019 aan zijn tweede termijn als Europarlementariër. Jan Huitema is lid van de Commissie Milieubeheer, Volksgezondheid en Voedselveiligheid. Hoge prioriteit in dit mandaat heeft de Green Deal van de Europese Commissie en het bijbehorende wetgevende pakket onder de naam 'Fit for 55', dat in 2030 moet zorgen voor 55% uitstootreductie. Leidend is voor Jan Huitema het uitgangspunt dat verduurzaming van Europa behaapbaar en betaalbaar moet blijven voor burgers en bedrijven. Alleen dan kunnen we echte stappen maken en de doelen ook daadwerkelijk realiseren. Daarnaast moet de opschaling van hernieuwbare energiebronnen worden gestimuleerd, onder andere met versnelde vergunningsprocedures, en mogen we schone energiebronnen, zoals kernenergie, niet uitsluiten van de Europese energiemix. In dat kader verscheen in 2022 een voorstel waarin de Europese Commissie heeft voorgesteld om kernenergie en gas - weliswaar tijdelijk en onder strenge voorwaarden - als 'groene' investeringen aan te merken. Hiertegen werd een bezwaar ingediend door een aanzienlijk aantal Europarlementariërs. Dankzij de succesvolle oproep van Jan Huitema om tegen dit bezwaar te stemmen, kan kernenergie de komende jaren worden beschouwd als groene investering.

In het kader van het Fit-for-55-pakket heeft Jan Huitema zich in het Europees Parlement hard gemaakt voor een gelijk speelveld voor Europese bedrijven. Hij riep op tot concrete steun voor export-georiënteerde bedrijven, die als gevolg van het nieuwe koolstofheffingsmechanisme aan de grens (CBAM), een verslechterde concurrentiepositie zouden krijgen op derde markten. Deze oproep is succesvol geweest: in de wettekst is een paragraaf opgenomen die de Commissie verplicht om jaarlijks aan het Parlement te rapporteren over ontwikkelingen in export-georiënteerde sectoren en - wanneer nodig - met een wetgevend voorstel te komen. Ook heeft Jan Huitema een belangrijke bijdrage geleverd aan het debat rondom het Sociaal Klimaatfonds. Mede dankzij zijn inzet op dit voorstel is een maximum gesteld aan het aandeel van de toegekende fondsen dat aan directe inkomenssteun mag worden besteed (37,5%).

Daarnaast werkte Jan Huitema als hoofdonderhandelaar aan nieuw beleid voor de verduurzaming van wegverkeer van auto's. In navolging van de overeenkomst die eind 2022 werd gesloten, worden geleidelijk meer emissieloze auto's op de markt gebracht, met als doel om na 2035 enkel nog emissieloze auto's nieuw op de Europese markt te brengen. Zo ontstaat er sneller een tweedehandsmarkt voor elektrische auto's en wordt schoon rijden betaalbaar en toegankelijker voor iedereen. Een betaalbare klimaatregel, zonder dat de automobilist minder hoeft te gaan rijden.

Begin 2022 draaide het op het gebied van voedsel en landbouw sterk om de oorlog in Oekraïne en het effect daarvan op de voedselzekerheid in Europa. Jan Huitema zette zich ervoor in om de landbouw middels innovatie te versterken en minder afhankelijk te worden van grondstoffen buiten Europa. Binnen de politieke liberale groep Renew Europe was hij medeoprichter van een werkgroep voor voedselzekerheid, om oplossingen aan te dragen op het gebied van meststoffen en gewasbescherming.

De (strategische) ambitie om voedselzekerheid te waarborgen, raakt direct aan de Europese plannen voor duurzame landbouw, vastgelegd in de boer-tot-bord strategie. Daarin staat onder andere dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen drastisch verlaagd moet worden. Jan Huitema zette zich ervoor in dat het gebruik van deze middelen alleen wordt verlaagd, mits er voldoende alternatieven voor boeren zijn om hun gewassen te beschermen en voedselproductie te behouden. In 2022 werd hij namens Renew Europe onderhandelaar op de wetgeving die hierover gaat, en dat werk gaat door in 2023.

In 2021 kwam Jan Huitema met een initiatiefrapport op het Actieplan voor de Circulaire Economie, dat met een grote meerderheid door het Parlement werd aangenomen. Dit heeft geleid tot een belangrijk wetgevend pakket, met daarin onder andere de Kaderverordening Ecodesign voor Duurzame Producten en de Verordening Verpakkingen en Verpakkingsafval. In het najaar van 2022 werd Jan Huitema namens Renew Europe onderhandelaar voor de Kaderverordening Ecodesign.

Caroline Nagtegaal

- Lid van de Commissie vervoer en toerisme (TRAN)
- Lid van de Commissie economische en monetaire zaken (ECON)
- Vice-coördinator voor Renew Europe op het gebied van vervoer en toerisme.
- Eerste vice-voorzitter van de delegatie voor de betrekkingen met het Arabisch schiereiland.
- Lid van de delegatie voor de betrekkingen met Brazilië
- Plv.-lid van de delegatie voor de betrekkingen met China

Caroline Nagtegaal is sinds november 2017 aan de slag als Europarlementariër. Ze neemt zitting in de Commissie voor Transport & Toerisme (TRAN) en de Commissie voor Economische en Monetaire Zaken (ECON). Zij zet zich in voor alles dat rijdt, vliegt en vaart om de Europese - en Nederlandse - transport en logistieke sector op volle toeren te laten draaien. Daarnaast benadrukt ze het belang van gezonde overheidsfinanciën in Europa, zodat alle landen zoveel mogelijk op eigen benen kunnen staan.

Als lid van de Commissie vervoer en toerisme (TRAN) zet ze zich in voor de transportsector en een goede werking van de interne markt. Hierbij richt zij zich op scheepvaart, luchtvaart, weg en spoor. Caroline Nagtegaal heeft in 2022 als schaduw-rapporteur onderhandeld over een van de 'Fit for 55'-wetgevingsvoorstellen, namelijk de Verordening betreffende de uitrol van alternatieve brandstoffeninfrastructuur (AFIR). De 'Fit for 55'-voorstellen moeten zorgen voor een 55% CO₂-emissiereductie in 2030. Bij de onderhandelingen over de AFIR heeft ze zich onder andere succesvol ingezet voor het versterken en uitbreiden van laadinfrastructuur langs de Europese snelwegen, het aantrekkelijker maken van laden middels meerdere betalingsmogelijkheden en het instellen van een nationale coördinator die de uitrol van alternatieve brandstoffeninfrastructuur overziet en coördineert. Het Europees Parlement is in 2023 tot een positie gekomen, die met ruime meerderheid is aangenomen.

Daarnaast werd Caroline Nagtegaal namens Renew Europe rapporteur op een opinierapport gericht op het aantrekkelijker maken van de transportsector voor vrouwen. Hierbij richtte zij zich op het wegnemen van obstakels, waaronder een veiligere werkplek, veilig op reis en het wegnemen van stereotyperingen.

Wat betreft de Commissie voor Economische en Monetaire Zaken (ECON) stond afgelopen jaar de historisch hoge inflatie bovenaan de agenda. Als onderhandelaar namens Renew Europe over het jaarlijkse ECB-rapport van het Europees Parlement, hamerde Caroline Nagtegaal op het verder verhogen van de beleidsrente door de Europese centrale bank om de stijgende prijzen in toom te houden. Daarnaast benadrukte ze het belang van de onafhankelijkheid van de centrale bank.

Verder heeft Caroline Nagtegaal zich ingespannen voor het aanscherpen van de kapitaalseisen Europese banken, om te voorkomen dat ze opnieuw in financiële problemen komen. Ook met betrekking tot verzekeraars heeft Caroline Nagtegaal een bijdrage geleverd om verzekeraars te laten investeren in de groene transitie en op die manier de Europese kapitaalmarktunie te bevorderen. Daarnaast heeft Caroline Nagtegaal zich ingespannen voor het behoud van de cadeaukaart, welke dreigde te verdwijnen als gevolg van vergaande antiwitwaswetgeving.

Bart Groothuis

- Lid van de commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE)
- Lid van de bijzondere commissie buitenlandse inmenging in alle democratische processen in de Europese Unie, met inbegrip van desinformatie (INGE)
- Ondervoorzitter van de delegatie met Iran.
- Plv.-lid Commissie buitenlandse zaken (AFET)
- Plv.-lid Subcommissie veiligheid en defensie (SEDE)
- Plv.-lid Delegatie voor de betrekkingen met de Parlementaire Vergadering van de NAVO (DNAT)

Als rapporteur heeft Bart Groothuis de nieuwe cyber security wet Netwerk- en Informatieveiligheid Richtlijn (NIS2) door het parlement geloodst, na anderhalf jaar voorbereiding en onderhandelen. De NIS2 dwingt minimum cyberveiligheid-eisen af bij kritieke organisaties in verschillende sectoren, zoals internetproviders, energieleveranciers, drinkwaterbedrijven, afvalverwerkers, banken, vervoerders, zorginstellingen en fabrieken die voedsel of belangrijke huishoudelijke artikelen produceren. De wet eist van de overheid een helpende en proactieve houding voor bedrijven en verbetert daarnaast de samenwerking tussen de lidstaten, tussen en met bedrijven en met derde landen, maar baant ook de weg om in het dagelijks leven van burgers zichtbaar veiligheid te bieden door bijvoorbeeld actief te waarschuwen wanneer iemand klikt en malware wordt geserveerd.

Als schaduwrapporteur onderhandelt Groothuis over de Chips Act, een investering van 43 miljard euro die semiconductor technologie, -ontwikkeling en -productie terug moet halen naar Europa. Daarbij introduceerde Groothuis nieuwe gunstige regels voor 'manufacturing', waar de Nederlandse industrie sterk in is, maar ijverde hij ook voor mogelijkheden om een heterogene chipfabriek te bouwen in Enschede (UT) en introduceerde hij in de chips act strenge bepalingen om intellectueel eigendom te beschermen. Moderne chipsdiplomatie met bedrijven, denktanks, universiteiten en staten is in de samenwerking met bijvoorbeeld Taiwan extra van belang, dus dat is ook geïntroduceerd.

Als schaduw-rapporteur van de Commissie tegen ongewenste buitenlandse inmenging

(INGE) heeft Groothuis talloze voorstellen gedaan om de strijd tegen Russische en Chinese desinformatie op te voeren en buitenlandse inmenging en spionage tegen te gaan. Zo heeft Groothuis' non-paper en de door hem geïnitieerde Renew positie paper bijgedragen aan de totstandkoming van sanctiemogelijkheden tegen autoritaire staten. Groothuis droeg in een besloten taskforce bij aan de ontwikkeling van een nieuw Europees instrument die economische dwang door geopolitieke grootmachten kan beantwoorden en tegengaan. In de Digital Services Act (DSA) heeft Groothuis voorts met succes de Wet geamendeerd in de zin dat informatie van social media platforms over de reikwijdte van desinformatiecampagnes beschikbaar komen voor zogenaamde 'legitimate access seekers' zoals politie, journalisten, academici en onderzoekers. Daarmee kan het effect van ongewenste beïnvloeding worden gemeten en vastgesteld, in alle talen van de Europese Unie. Ook leidden de amendementen die met Liesje Schreinemacher werden ingediend tot een succesvol verbod op het online volgen van kinderen. Tot slot is Groothuis nauw betrokken bij de nieuwe wet die politieke advertenties online moet gaan reguleren. Pluriformiteit is ook online van groot belang voor de gezondheid van onze democratie.

Diverse onsuccesvolle pogingen van Groothuis om de veiligheid van onderzeekabels op de agenda te krijgen, waaronder het zijn verzoek laten uitvoeren van een academische studie naar de dreiging en mogelijke beleidsoplossingen, bleken plots na de sabotage van Nordstream actueel en nuttig voor Europese beleidsmakers.

Europese defensiesamenwerking, gezamenlijke investeringen en vaak ook verregaandere vormen van integratie zijn van belang om onze eigen veiligheid ook op de lange termijn te kunnen garanderen. Groothuis houdt zich daarnaast bezig met de relaties met de NAVO, de Europese veiligheidsarchitectuur en moderne wapensystemen. Groothuis ijvert om in Europees verband autonome wapens te ontwikkelen, maar ook hypersonische raketssystemen en de afweer daartegen.

Groothuis is het afgelopen jaar door het Iraanse regime op de sanctielijst gezet nadat hij opriep om de terroristische IRGC te sanctioneren, Iraanse oorlogsmisdadigers in Den Haag welkom te heten en het Iraanse volk te ondersteunen in de moedige zoektocht naar vrijheid.

Groothuis was namens Renew Europe schaduw-rapporteur op de waterstofstrategie, en is dat in 2023-2024 voor de nieuwe Waterstof Bank, waar het zijn bedoeling is die in Nederland te vestigen. De hernieuwbare energierichtlijn heeft hij met succes geamendeerd om de auto's van het Nederlandse bedrijf Lightyear te erkennen als volledig hernieuwbaar.

In het budget zijn posten gecreëerd met behulp van Groothuis' amendementen om Europese technologie standaarden (en dus vrijheden en voorspoed) te bevorderen in internationale gremia. Voorts is er ruimte gecreëerd in het budget van de EU om een eigen Citizens Lab op te richten; onderzoek door experts naar de inzet en misbruik van malware en commerciële spionage technologieën in Europa.

Catharina Rinzema

- Lid van de Commissie internationale handel (INTA)
- Plv. lid van de Commissie juridische zaken (JURI)
- Plv.-lid van de Commissie interne markt en consumentenbescherming (IMCO)
- Lid van de delegatie voor de betrekkingen de Verenigde Staten
- Lid van de delegatie voor de betrekkingen met het Verenigd Koninkrijk
- Plv.-Lid van de delegatie voor de betrekkingen met Japan
- Woordvoerder EU-VS, EU-VK en EU-Zuid Korea handelsrelaties namens Renew Europe

Catharina Rinzema is in 2022 begonnen aan haar eerste termijn als Europarlementariër, als opvolger van Liesje Schreinemacher. Als lid van de Commissie internationale handel zet Rinzema zich in voor het sluiten en naleven van handelsverdragen met derde landen.

Zij vraagt daarnaast aandacht voor het bestrijden van oneerlijke concurrentie van (door de staat gesubsidieerde) bedrijven uit China, of dat nu gaat om investeringen, overnames of openbare aanbestedingen. Daarom heeft zij mee onderhandeld over twee nieuwe wetsvoorstellen om dit tegen te gaan (De verordening Buitenlandse Subsidies en het Internationaal Aanbestedingsinstrument). Een open en eerlijke EU-China handelsrelatie met wederzijdse markttoegang is van belang voor de Europese Unie, maar we moeten niet naïef zijn over de Chinese strategieën en doelstellingen. Voorgaande geldt overigens ook voor de export van producten voor tweemaal gebruik. Bovendien is het volgens Rinzema van belang dat we meer gaan samenwerken met 'likeminded' partners zoals de VS en andere landen (Australië, Mercosur-landen, India) voor bijvoorbeeld kritieke grondstoffen en meer markttoegang voor onze bedrijven. Door bepaalde handelsrelaties te versterken en door verder te diversifiëren, kunnen we onze strategische afhankelijkheden ten opzichte van China en Rusland verminderen.

De EU en de VS moeten hun handelsdisputen oplossen. Daarnaast moeten we een gezamenlijk ambitie hebben op het herstel van multilateralisme, veiligheid, open handel en de aanpak van klimaatverandering. Ook bestaat er een kans om samen te werken op het gebied van nieuwe technologische standaarden. Zo zorgen we ervoor dat deze worden ontwikkeld met onze Westerse waarden als uitgangspunt. Maar nu de Amerikaanse president Biden zijn Inflation Reduction Act doorzet, staat de handelsrelatie onder druk. De angst in Europa is dat onze bedrijven vertrekken en dus moet de EU alles op alles zetten om dat te voorkomen.

Rinzema wil ook meer aandacht voor de snelle veranderingen als gevolg van verdere digitalisering en de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie. Die bieden kansen, maar ook uitdagingen. 'Big Tech'-bedrijven dreigen te domineren en misbruik te maken van een dominante marktpositie. Europese regels zijn nodig om ervoor te zorgen dat het gelijke speelveld voor ondernemers wordt hersteld en gebruikers weer grip krijgen op hun online omgeving. Bij herziening van bestaande wetgeving of het maken van nieuwe wetgeving over internet en kunstmatige intelligentie, besteedt Rinzema extra aandacht aan de manier waarop kinderen hierin worden opgenomen. Als vice-voorzitter van de informele parlementaire groep voor de bescherming van kinderrechten geeft Rinzema prioriteit aan dit onderwerp op meerdere dossiers. Zo is zij medeonderhandelaar namens Renew Europe op het wetsvoorstel omtrent voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen. Dit wetsvoorstel heeft als doel het internet een veiligere plaats te maken voor kinderen en jongeren, door (online) seksueel misbruik te voorkomen en bestrijden. Hierbij horen maatregelen die zo minimaal mogelijk inbraak maken op privacy. Tegelijkertijd moeten we onderkennen dat kinderen extra kwetsbaar zijn en online een hoog risico lopen. Rinzema zet zich daarnaast ook met succes in tegen (online) seksueel misbruik en geweld tegen kinderen. Mede door haar succesvolle inzet kwam er onder andere een verbod op het 'pedohandboek' in meerdere Europese landen, inclusief Nederland.

De Corona pandemie heeft haar sporen achtergelaten en ook het MKB heeft de klap hard moeten incasseren. Juist nu moeten we ondernemerschap sterker stimuleren door regelgeving te vereenvoudigen en regeldruk te verminderen. Dit is een continu proces en Rinzema wil extra aandacht besteden aan de gevolgen voor het MKB bij alle wetswijzigingen vanuit het Europees Parlement. Zij let hierbij met name op de toegang tot

financiering voor ondernemers, het meenemen van het MKB bij wetsvoorstellen door de Europese Commissie, alsook het algeheel verminderen van administratieve lasten. Daarnaast houdt Rinzema zich ook bezig met de Europese wetgeving op internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) waarvan het onderhandelingstraject nog in volle gang is. De inzet is om ondernemers niet onnodig te belasten met te veel regels en een gelijk speelveld te behouden binnen en buiten de EU met oog voor het MKB.

Tot slot zet Catharina Rinzema zich sterk in Brussel voor het verbeteren van de rechten van LHBTI+-personen. In die hoedanigheid heeft zij - ook in de media - veel van zich laten horen, bijvoorbeeld over de omstreden LHBTI-wetten in Polen en Hongarije. Ook wil zij de uitsluiting van homoseksuele mannen bij bloeddonatie Europees aanpakken. Ten slotte staat de erkenning van ouderschapsrechten van regenboogfamilies in het geval van grensoverschrijdende situaties (zoals reizen of bij verhuizing naar een andere EU-lidstaat) centraal voor haar.

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie"

Mauritskade 21
2514 HD Den Haag

tel. 070 - 361 30 61

Financieel jaarrapport 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	Pagina	2
Hoofdbestuur en directie	Pagina	3
Hoofdbestuurssamenstelling per 31 december 2022	Pagina	5

Jaarrekening

Balans per 31 december 2022	Pagina	8
Staat van baten en lasten over 2022	Pagina	9
Algemene toelichting op de balans en staat van baten en lasten (inclusief organen)	Pagina	11
Toelichting: Staat van baten en lasten over 2022	Pagina	22
VVD-Organen	Pagina	27

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	Pagina	29
Statutaire bepalingen	Pagina	30

Bijlagen

Staat van baten en lasten over 2022 van het Algemeen Secretariaat van de VVD	Pagina	32
Gelieerde neveninstellingen	Pagina	34

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

Voorwoord

Deze jaarrekening geeft het beeld van de financiële ontwikkelingen van de VVD in 2022. In 2022 hebben we COVID-19 grotendeels achter ons gelaten; zowel het Voorjaars- als het Najaarscongres werden weer fysiek georganiseerd in resp. Sugar City (Halfweg) en de voormalige Van Nelle fabriek in Rotterdam. Dit verklaart ook een stijging van de kosten van events in 2022.

We behaalden redelijke resultaten tijdens de verkiezingen voor de Gemeenteraden. De VVD bleef de grootste partij en we blijven regeren om het land steeds liberaler te maken. De financiering van de campagne is nagenoeg volgens budget verlopen. We bleven daarnaast vooruit kijken en troffen al voorbereidingen, ook financieel gezien, voor de Provinciale Staten verkiezingen.

We blijven een prudent financieel beleid voeren om uw Vereniging op lange termijn gezond te houden én verkiezingen te kunnen blijven winnen. Zodoende kunnen we tevreden zijn met het boekjaar 2022, waarin we wederom op een verantwoorde manier met uw geld zijn omgegaan. Contributies van leden en subsidie van het ministerie geven een gezonde inkomstenbron en blijven het mogelijk maken dat we als VVD veel activiteiten organiseren, trainingen ontwikkelen én verkiezingen kunnen blijven winnen. Kostenbewust beleid blijft echter ook altijd noodzakelijk en daar wordt op het Algemeen Secretariaat goed op gestuurd.

De VVD is een actieve partij door de grote inzet van de vele penningmeesters en andere vrijwilligers. Ik wil hen allen danken voor hun enorme bijdrage aan onze mooie Vereniging. Hetzelfde geldt voor alle medewerkers op het Algemeen Secretariaat. Zonder hen zou de VVD niet kunnen draaien en ook aan hen veel dank!

En zo blijven we bouwen aan een steeds betere Vereniging in een steeds betere samenleving...

Ton van Nimwegen
Landelijk penningmeester

Hoofdbestuur en directie

Het hoofdbestuur van de VVD bestaat op 31 december 2022 uit zeven personen. Allen oefenen deze taak vrijwillig uit en ontvangen geen bezoldiging. Onkosten die voor de uitoefening van de werkzaamheden worden gemaakt, worden vergoed. Het hoofdbestuur vergaderde in 2022 elf maal.

De landelijke algemene vergadering benoemt de leden van het hoofdbestuur voor een periode van drie jaar. Daarna kan de landelijke algemene vergadering een lid van het hoofdbestuur één keer herbenoemen voor een periode van nog eens drie jaar. Het hoofdbestuur, de netwerken en de regio's zijn bevoegd kandidaten te stellen.

Het hoofdbestuur legt aan de landelijke algemene vergadering ten minste één keer per jaar verantwoording af over de realisatie van de landelijke activiteiten en de realisatie van de doelstellingen van de vereniging. Dit jaarrapport maakt daarvan onderdeel uit.

De uitvoering van taken van het hoofdbestuur ligt bij het VVD-secretariaat. Dit secretariaat staat onder leiding van Pepijn van Dijk, directeur. De directeur van het VVD-secretariaat verricht haar werkzaamheden onder de verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur.

De VVD-organen (lokale netwerken en regio's) gebruiken een eigen, op de lokale situatie toegesneden, risicobeheersings- en controlesysteem. De eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van het lokale bestuur en de lokale algemene vergadering staan daarbij voorop. De decentrale partijstructuur kan kwetsbaar zijn, maar in de praktijk van afgelopen jaren is gebleken dat financiële overschrijdingen waar geen dekking tegenover staat beperkt zijn gebleven. Voor de tot standkoming van het jaarrapport 2022 hebben 100% van de VVD-organen het eigen jaarrapport 2022 tijdig aangeboden.

Lokale netwerken en regio's

De 151 lokale netwerken en de 11 regio's hebben allen een eigen bestuur dat door de betreffende leden is gekozen. Dikwijls geholpen door andere vrijwilligers hebben deze besturen activiteiten uitgevoerd met als doel het vinden van antwoorden op lokale vraagstukken.

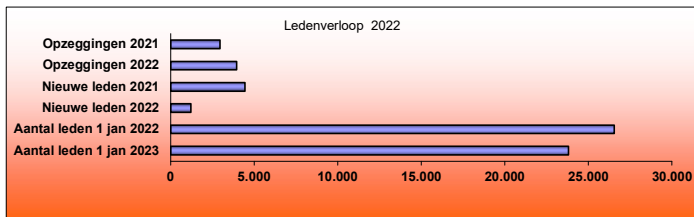
Leden

De leden vormen de ruggengraat van de partij. Binnen de partij zijn circa 968 vrijwilligers actief in het besturen van een lokaal netwerk of regio.

Naast deze vrijwilligers zijn op peildatum 31-12-2022, 1.003 gemeenteraadsleden en 74 statenleden dagelijks actief voor de partij. Daarnaast verrichten 15 gedeputeerden, 188 wethouders en 95 burgemeesters in 211 Nederlandse gemeenten, bestuurstaken. Ook waren er op peildatum 81 personen actief in de Waterschapsbesturen.

Het ledenaantal is per saldo met 2.732 afgenomen tot 23.818 aan het begin van het nieuwe boekjaar (2023).

Aantal leden 1 jan 2023	23.818
Aantal leden 1 jan 2022	26.550
Nieuwe leden 2022	1.222
Nieuwe leden 2021	4.446
Opzeggingen 2022	3.954
Opzeggingen 2021	2.956

Eigen vermogen / Overige reserve

Het streven van het hoofdbestuur is erop gericht om een continuïteitsreserve te vormen ter grootte van één keer de totale jaarkosten, exclusief kosten verkiezingen, van het algemeen secretariaat. Het deel van de reserve dat is opgebouwd door de VVD-organen, wordt niet in dit beleid betrokken. Reden hiervan is dat door de decentrale partijstructuur deze VVD-organen zodoende vrij zijn om over het door hen opgebouwde deel van de reserve te kunnen beschikken.

Bestemming van het saldo van baten en lasten

Over de bestemming van het resultaat van € 333.160 kan het volgende worden gemeld: De algemene vergadering wordt voorgesteld om € 200.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve verkiezingen en € 533.160 toe te voegen aan de algemene reserve. De onttrekking van € 200.000 bestaat uit € 500.000 onttrekking ten behoeve van de gemeenteraadsverkiezingen 2022 en € 300.000 ontvangen giften van de Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen.

De ledenvergaderingen van een regio en lokaal netwerk besluiten in hun vergaderingen over de bestemming van het saldo van baten en lasten van hun regio dan wel lokaal netwerk.

Begroting 2023 algemeen secretariaat

Tijdens de landelijke algemene vergadering van 19 november 2022 is de begroting 2023 van het algemeen secretariaat goedgekeurd door de leden.

Baten

Inkomsten	€ 5.313.000
Doorbelastingen / diensten aan derden	€ 619.000
	<u>€ 5.932.000</u>

Lasten (1e halfjaar)

Personeelskosten	€ 2.923.000
Bureaunkosten	€ 934.000
Huisvestingskosten	€ 234.000
Bestuurskosten	€ 105.000
Activiteitenkosten	€ 1.569.000
	<u>€ 5.765.000</u>

Saldo	€ 167.000
-------	-----------

Vooruitblik 2023

In 2022 waren de gemeenteraadsverkiezingen; begin 2023 die voor de Provinciale Staten en Waterschappen. De verkiezingsuitslag is, ondanks de enorme inspanningen van ons allemaal, natuurlijk enigszins teleurstellend. Dit betekent dat er werk aan de winkel is!

Temeer omdat de wereld om ons heen flink in beweging is: De agressie-oorlog aan Europa's Oostflank gaat onverminderd door, veel landen gaan door een economisch dal en het vertrouwen in de politiek heeft ook betere tijden gekend. We staan voor grote maatschappelijke opgaven: Van klimaat tot energie; van veiligheid tot sociale cohesie.

Bij de VVD blijven we niet stilzitten; we willen voorop lopen bij deze transities. De Vereniging vormt daarvoor de basis. De investeringen in onder andere de digitale infrastructuur zullen hun vruchten gaan afwerpen; we zijn aan de slag gegaan met ledenwerving en kijken kritisch naar ons contributiemodel en onze financiering.

We bouwen een bruisende VVD waar politiek talent wordt geholpen deze potentie te vervullen!

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

Den Haag, 22 mei 2023
Hoofdbestuur,

Partijvoorzitter
De heer E.J.M. Wetzels

Landelijk penningmeester
De heer A. van Nimwegen

Algemeen secretaris
Mevrouw B.T.L. Kortes

Vice voorzitter
De heer O. Hoes

Bestuurslid
Mevrouw M. van Leeuwen

Bestuurslid
De heer R. de Heer

Bestuurslid
De heer L.W. Salemink

Hoofdbestuurssamenstelling per 31 december 2022

Partijvoorzitter

De heer E.J.M. Wetzels
Ijdstip van eerste benoeming 7-10-2022
De lopende termijn van benoeming 1e periode
Geboortedatum 12-8-1959
Beroep Ondernemer
Functie Partijvoorzitter Vereniging VVD, Den Haag

Vice partijvoorzitter

De heer O. Hoes
Tijdstip van eerste benoeming 29-5-2020
De lopende termijn van benoeming 1e periode
Geboortedatum 5-6-1961
Beroep Waarnemend burgemeester Roermond
Functie Vice partijvoorzitter Vereniging VVD, Den Haag

Algemeen secretaris

Mevrouw B.I.L. Kortés
Tijdstip van eerste benoeming 29-5-2020
De lopende termijn van benoeming 1e periode
Geboortedatum 6-3-1968
Beroep Zelfstandige bij Kortom Kortés
Functie Algemeen secretaris Vereniging VVD, Den Haag

Landelijk penningmeester

De heer A. van Nimwegen
Ijdstip van eerste benoeming 25-11-2017
De lopende termijn van benoeming 2e periode
Geboortedatum 7-1-1969
Beroep Directeur Operations Rabobank
Functie Landelijk penningmeester Vereniging VVD, Den Haag

Bestuurslid

Mevrouw M. van Leeuwen
Ijdstip van eerste benoeming 29-5-2020
De lopende termijn van benoeming 1e periode
Geboortedatum 7-8-1973
Beroep Tekstschrijver MarjolijnBvL
Functie Hoofdbestuurslid opleiding en talentmanagement Vereniging VVD, Den Haag

Bestuurslid

De heer R. de Heer
Ijdstip van eerste benoeming 15-6-2019
De lopende termijn van benoeming 2e periode
Geboortedatum 7-4-1971
Beroep Ondernemer
Functie Hoofdbestuurslid leden- en fondsenwerving Vereniging VVD, Den Haag

Bestuurslid

De heer L.W. Salemink
Tijdstip van eerste benoeming 26-5-2018
De lopende termijn van benoeming 2e periode
Geboortedatum 22-3-1984
Beroep Head department Smart Mobility Ministerie Infrastructuur en Milieu, Den Haag
Functie Hoofdbestuurslid communicatie en campagne Vereniging VVD, Den Haag

Directie per 31 december 2022

De heer D.P. van Dijk
Geboortedatum 8-9-1979
Functie Directeur

Jaarrapport VVD 2022

Balans per 31 december 2022

(voor bestemming saldo baten en lasten)

	Toelichting paragraaf	31 december 2022		31 december 2021
(in euro's)				
Activa				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	1	431.954		165.160
Materiële vaste activa	2	<u>308.949</u>		<u>139.453</u>
			740.903	304.613
Viottende activa				
Financiering Politieke Partijen	3	956.503		866.168
Vorderingen en overlopende activa	4	993.424		829.858
Liquide middelen	5	<u>6.497.073</u>		<u>8.100.284</u>
			8.446.999	9.796.310
			<u>9.187.902</u>	<u>10.100.923</u>
Passiva				
Verenigingsvermogen				
Bestemmingsreserves	6	4.904.100		4.333.749
Overige reserve		4.393.375		3.999.028
Onverdeeld resultaat		<u>-1.165.749</u>		<u>964.698</u>
			8.131.726	9.297.475
Kortlopende schulden				
Crediteuren	7	436.772		193.533
Belastingen en premies sociale verzekeringen		70		32
Overige schulden en overlopende passiva		<u>619.335</u>		<u>609.883</u>
			1.056.177	803.448
			<u>9.187.902</u>	<u>10.100.923</u>

Staat van baten en lasten over 2022

	Toelichting paragraaf	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
(in euro's)				
Baten				
Contributies	8	1.485.000	2.240.316	2.277.923
Overige baten	9	100.000	1.878.678	2.827.849
Financiering Politieke Partijen	10	3.764.000	3.996.601	3.759.403
Door VVD berekende kosten aan:				
- VVD-Bestuurdersvereniging		149.000	167.139	149.000
- Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek	11	288.000	338.054	231.717
- Haya van Somerenstichting	12	170.000	165.983	100.875
Deelnemersbijdragen				
- cursisten	26	0	55.440	19.100
Totaal baten		<u>5.956.000</u>	<u>8.842.210</u>	<u>9.365.867</u>

Staat van baten en lasten over 2022

	Toelichting paragraaf	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
(in euro's)				
Lasten				
Personeelslasten	13	2.836.000	2.713.239	2.229.606
Bureaukosten	14	855.300	1.223.302	771.637
Huisvestingskosten	15	194.400	226.298	232.854
Ledenadministratie	16	0	12.483	11.303
Algemene ledenvergaderingen	17	460.000	513.433	338.382
Bestuurskosten	18	98.000	226.631	98.687
Diverse commissies		6.500	25.535	111
Netwerken	19	35.000	10.523	8.689
Ledenraadplegingen	20	8.000	17.032	0
Vernieuwingsagenda	21	100.000	515	95.212
Permanente campagne		507.500	442.257	428.086
Verkiezingscampagne	22	948.000	3.790.634	3.316.968
Media	23	125.000	234.949	212.478
Verenigingsmagazine Liber / communicatiekosten		77.000	95.902	44.880
Kiezersbinding	24	40.000	44.194	327.024
Kostprijs informatie-en promotiemateriaal	25	0	28.210	23.442
Internationale samenwerking	26	34.500	42.796	34.579
Opleiding en training	27	120.500	194.737	97.098
Talentscouting		105.000	20.489	15.796
Overige baten / lasten	28	0	144.799	114.336
Totaal lasten		6.550.700	10.007.960	8.401.168
Saldo van baten en lasten		-594.700	-1.165.749	964.699

De begroting betreft slechts de gegevens van het Algemeen Secretariaat aangezien niet alle organen een begroting opstellen; de cijfers zijn dus in een aantal gevallen niet vergelijkbaar.

Algemene toelichting op de balans en staat van baten en lasten (inclusief organen)

Algemeen

De Vereniging met KvK-nummer 40409353 gevestigd te Den Haag aan de Mauritskade 21, is per 24 januari 1948 bij notariële akte opgericht. De statuten en het huishoudelijk reglement zijn voor het laatst gewijzigd op 28 november 2015.

De VVD stelt zich ten doel de toepassing van de liberale beginselen te bevorderen. De VVD streeft dit doel na door gebruik te maken van alle wettige middelen die aan het doel bevorderlijk zijn, in het bijzonder door:

- a. het verder ontwikkelen, verdiepen en verbreiden van de liberale beginselen en het vergroten van de invloed op de nationale en internationale politiek;
- b. het bevorderen van de verkiezing van leden van de VVD in de vertegenwoordigende lichamen.

Structuur VVD

Artikel 4 van de statuten bepaalt dat de VVD één rechtspersoon is. Binnen de VVD bestaat een decentrale partijstructuur waarbij per 31 december 2022, 152 lokale netwerken en 11 regio's maximale (financiële) zelfstandigheid behouden bij de vaststelling van hun prioriteiten. Periodiek verantwoorden deze 163 VVD-organen zich daarvoor bij de ledenvergadering van de respectievelijke VVD-organen. Ook loopt er een verantwoordingslijn van deze 163 VVD-organen naar het hoofdbestuur, omdat de financiële en juridische eindverantwoordelijkheid ligt bij het hoofdbestuur. Deze cijfers zijn geïntegreerd gepresenteerd in deze jaarrekening.

Alle VVD-organen zijn conform het huishoudelijk reglement verplicht om een (model) financieel verslag op te maken en op te sturen aan het VVD-secretariaat. Indien het VVD-secretariaat dit (model) financieelverslag niet of niet tijdig ontvangt, dan is een financiële sanctie van toepassing op het betreffende orgaan. De financiële gegevens van 163 VVD-organen zijn in dit jaarrapport verwerkt als één geheel.

Groepsverhoudingen

De VVD maakt onderdeel uit van een groep, waarbij zij zelf aan het hoofd staat van de groep. Het hoofdbestuur van de VVD vormt tevens het bestuur van de Haya van Somerenstichting. De voorzitter, secretaris en penningmeester van de VVD vormen het bestuur van de stichting Ivo Opstelten Foundation.

Verslaggevingsperiode

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 kleine Organisaties-zonder-winststreven. Deze richtlijn maakt deel uit van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen en moet in samenhang met deze Richtlijnen gelezen worden. De overige hoofdstukken in deze bundel zijn toegepast, tenzij in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 kleine Organisaties-zonder-winststreven afwijkende specifieke voorschriften worden gegeven. De VVD kwalificeert zich als een kleine rechtspersoon.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Toepassing van artikel 407 Boek 2 BW

De vereniging maakt gebruik van de vrijstelling uit artikel 407 lid 2 Boek 2 BW. Als gevolg hiervan is geen geconsolideerde jaarrekening opgesteld.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de vereniging zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de vereniging.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het hoofdbestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De schattingen hebben betrekking op de inbaarheid van vorderingen en voor 2022 de schatting met betrekking tot de cijfers van de VVD-organen die niet tijdig hun cijfers hebben ingeleverd. In 2022 waren er géén netwerken die hun cijfers niet hebben aangeleverd.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden vorderingen, effecten en kortlopende schulden verstaan. Voor de grondslagen van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De vereniging maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen aanschaffingen van (standaard) software modules en worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingsprijs, zoals gespecificeerd in de toelichting op de balans.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroomgenererende eenheid geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt dit toegelicht.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves inclusief onttrekkingen en toevoegingen worden door het bestuur bepaald en mutaties verlopen via bestemming van het saldo van baten en lasten. De bestemmingsreserve van het algemeen secretariaat heeft alleen betrekking op toekomstige verkiezingen. De bestemmingsreserves van de VVD-organen worden naar lokaal inzicht gevormd en kennen meerdere doeleinden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Baten

Contributie opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit-ontvangen baten. Zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de vereniging zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden zal een bate worden verantwoord. Subsidies ter compensatie van door de vereniging gemaakte kosten worden systematisch als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Giften worden verantwoord in de periode waarin de gift wordt ontvangen. Opbrengsten uit dienstverlening worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het saldo van baten en lasten van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de baten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. Overige baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

Lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen / pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen.

De pensioenregeling van de VVD is met ingang van 2011 omgezet van een eindloonregeling naar een beschikbare premie regeling. De VVD heeft een pensioencontract afgesloten met een verzekeraar. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de verzekeraar verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de verzekeraar en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met de verzekeraar, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Leasing

De vereniging kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een lease-overeenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. De vereniging heeft operationele leasecontracten afgesloten.

Operationele leases

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Belastingen

De VVD is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting.

Doorberekende kosten

De doorberekening van kosten aan gelieerde organisaties vindt plaats op basis van de uitgangspunten, zoals geformuleerd in het rapport "Inzake de doorberekening van de kosten aan de stichtingen en instellingen gelieerd aan de VVD". Op basis van dit rapport is een doorbelastingsmodel opgesteld door de VVD dat in het verleden is besproken met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het Ministerie heeft geen voorbehoud bij het doorbelastingsmodel gemaakt.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Toelichting: Balans per 31 december 2022

Vaste activa

Algemeen

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- software	20%-25%
- kantoorinventaris	20%
- kantoorinventaris (inrichting Mauritskade)	10%
- automatiseringsapparatuur	20%

De restwaarde van de activa is gesteld op nihil.

1. Immateriële vaste activa

	2022	2021
(in euro's)		
Ledenadministratie, migratie en website		
Aanschafwaarde per 1 januari	362.705	362.705
Bij: Investeringen		
- Software	542.597	0
Af: Desinvesteringen		
- Software	0	0
Af: Bijzondere waardeverminderingen	183.000	0
Aanschafwaarde per 31 december	722.302	362.705
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	197.545	106.869
Bij: Afschrijvingen ten laste van het boekjaar	92.803	90.676
Af: Afschrijving desinvesteringen	0	0
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	290.348	197.545
Boekwaarde per 31 december	431.954	165.160

De bijzondere waardevermindering van € 183.000 is het gevolg van ondermaats projectmanagement van onze implementatiepartner.

Door een slechte voorbereiding en een continu schuivende planning waarbij de scope steeds weer naar beneden werd bijgesteld, is er onvoldoende geïmplementeerd om nog vertrouwen te hebben in een verdere samenwerking. Inmiddels is het project opgepakt door een andere partij.

We zijn momenteel bezig met de juridische en financiële afhandeling.

2. Materiële vaste activa

	2022	2021
(in euro's)		
De materiële vaste activa behoren allen tot de categorie 'andere vaste bedrijfsmiddelen' bestaande uit inrichting, inventaris, vervoersmiddelen en automatiseringsapparatuur.		
Inventaris, vervoersmiddelen en automatiseringsapparatuur		
Aanschafwaarde per 1 januari	375.535	332.341
Bij: Investeringen		
- Inventaris	228.547	0
- Hardware	22.884	43.194
Af: Desinvesteringen		
- Inventaris	0	0
- Hardware	0	0
- Vervoersmiddelen	5.500	0
Aanschafwaarde per 31 december	621.466	375.535
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	236.082	196.982
Bij: Afschrijvingen ten laste van het boekjaar	81.935	39.100
Af: Afschrijving desinvesteringen	5.500	0
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	312.517	236.082
Boekwaarde per 31 december	308.949	139.453

De investeringen hebben betrekking op de studio VVD, WiFi en nieuwe kantoorinrichting en -inventaris.

3. Financiering Politieke Partijen

	2022	2021
(in euro's)		
Per 1 januari nog te ontvangen totaal	866.168	811.744
Nog te ontvangen subsidie voorgaand jaar	22.013	17.869
Subsidie maximum	3.974.589	3.741.534
Te ontvangen subsidie	4.862.770	4.571.147
Ontvangen subsidie lopend jaar	-3.018.086	-2.875.366
Afrekening subsidie voorgaand jaar	-888.181	-829.613
Saldo per 31 december	956.503	866.168

De vordering met betrekking tot de Financiering Politieke Partijen heeft ultimo 2022 een looptijd van korter dan een jaar.

4. Vorderingen en overlopende activa

	2022	2021
(in euro's)		
Contributie debiteuren	5.604	11.218
Debiteuren verbonden partijen	449.231	468.328
Overige debiteuren	228.679	214.747
Waarborgsommen	7.590	7.590
Overlopende activa	243.673	86.037
Overlopende activa organen	58.647	41.937
Saldo per 31 december	993.424	829.858

De vorderingen en overlopende activa bevatten geen vorderingen met een looptijd langer dan 1 jaar.

5. Liquide middelen

	2022	2021
(in euro's)		
ABN AMRO rendement beheer	1.015.933	1.015.933
ABN AMRO hoofdrekening	563.760	390.300
ABN AMRO topdeposito	817.266	817.266
ING contributie	0	69.043
Overige banken / liquide middelen	1.090.388	1.269.015
Liquide middelen organen	3.009.726	4.538.727
Saldo per 31 december	6.497.073	8.100.284

De liquide middelen staan ter vrije beschikking met uitzondering van € 38.115,- waarvoor in juni 2015 een bankgarantie aan de eigenaar A. J. P. Krulder is afgegeven ter zake van het door de vereniging VVD gehuurde kantoorpand.

Het hoofdbestuur heeft niet de directe controle over de bij de VVD-organen aanwezige lokale financiële middelen. Deze VVD-organen gebruiken hiervoor een eigen, toegesneden, risicobeheersings- en controlesysteem.

6. Eigen vermogen

	Bestemmings- reserve	Algemene reserve	Onverdeeld resultaat	Totaal
(in euro's)				
Stand per 1 januari 2022	2.381.156	2.013.822	394.347	4.789.325
Stand per 1 januari 2022 organen	1.952.593	1.985.206	570.351	4.508.150
Totaal per 1 januari 2022	4.333.749	3.999.028	964.698	9.297.475
Mutaties boekjaar 2022	0	0	-394.347	-394.347
Mutaties boekjaar 2022 organen	0	0	-570.351	-570.351
Resultaat boekjaar	0	0	333.160	333.160
Resultaat boekjaar organen	0	0	-1.498.909	-1.498.909
Resultaatbestemming 2022	0	394.347	0	394.347
Resultaatbestemming 2022 organen	570.351	0	0	570.351
Stand 31 december 2022	2.381.156	2.408.169	333.160	5.122.485
Stand 31 december 2022 organen	2.522.944	1.985.206	-1.498.909	3.009.241
Totaal per 31 december 2022	4.904.100	4.393.375	-1.165.749	8.131.726

Bestemming van saldo van baten en lasten:

Om te voldoen aan onze eigen doelstelling ten aanzien van de omvang van de algemene reserve wordt hier structureel voor gespaard.

Over de bestemming van het resultaat van € 333.160 kan het volgende worden gemeld:

Voor de GR verkiezingen 2022 heeft het Hoofdbestuur € 500.000 ter beschikking gesteld voor de (landelijke) campagne. Dit bedrag wordt bij de resultaatsbestemming pas onttrokken aan de bestemmingsreserve. Daarnaast is € 300.000 ontvangen van de Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen welk bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

De algemene vergadering wordt dus voorgesteld om per saldo € 200.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve verkiezingen en € 533.160 toe te voegen aan de algemene reserve.

De ledenvergaderingen van de regio's en lokale netwerken besluiten in hun vergaderingen over de bestemming van het saldo van baten en lasten van hun regio dan wel lokaal netwerk. Het saldo van baten en lasten van de regio's en lokale netwerken tezamen bedraagt € 1.498.909 negatief. Dit saldo wordt verklaard door de uitgaven ten aanzien van de gemeenteraadsverkiezingen 2022.

7. Kortlopende schulden

	2022	2021
(in euro's)		
Crediteuren	436.772	193.533
Schulden aan gelieerde partijen	351.606	238.331
Belastingen en premies sociale verzekeringen	70	32
Af te dragen contributies	0	7.665
Reservering vakantiedagen	59.125	59.836
Reservering vakantiegeld	70.983	52.956
Nog te betalen accountantskosten	31.460	0
Overlopende passiva	35.788	178.581
Overlopende passiva organen	70.373	72.513
Saldo per 31 december	1.056.177	803.447

Onder de kortlopende schulden zijn geen bedragen opgenomen met een looptijd langer dan 1 jaar.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Financiering Politieke Partijen

Teveel betaalde subsidiebedragen kunnen door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van de Vereniging VVD worden teruggevorderd. Dit geldt tevens voor het politiek wetenschappelijk instituut, de Prof. mr. B.M. Teldersstichting, de politieke jongerenorganisatie JOVD en de Haya van Somerenstichting voor buitenlandse activiteiten. De geoordeelde subsidiebedragen voor deze organisaties worden toegekend en uitbetaald aan de Vereniging VVD waarop de Vereniging VVD deze subsidies doorbetaalt aan de desbetreffende organisaties. Voor zover de Minister de subsidie voor deze organisaties voor een lager bedrag vaststelt, worden teveel betaalde subsidies aan deze organisaties door de Vereniging VVD teruggevorderd. De definitieve vaststelling van de subsidie heeft tot en met 2021 plaatsgevonden. De definitieve vaststelling van de subsidie 2022 vindt in 2023 plaats. De Prof. mr. B.M. Teldersstichting en de JOVD opereren verder helemaal zelfstandig.

Haya van Somerenstichting

De Vereniging VVD heeft zich garant gesteld voor de exploitatiekosten van de Haya van Somerenstichting. Volgens de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken uitgevaardigde subsidievoorschriften wordt de subsidie voor de Haya van Somerenstichting definitief vastgesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken, na daartoe verkregen advies van de accountantsdienst van het Ministerie. De Minister heeft de subsidie vastgesteld tot en met 2021.

Huisvesting

Met de verhuurder van het kantoorpand aan de Mauritskade 21-23 te Den Haag is een huurperiode van 10 jaar overeengekomen ingaande op 1 januari 2023. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt tot 31 december 2032, € 1.753.119. De verplichting is voor een bedrag van € 175.302 kortlopend en voor € 1.577.817 langlopend.

Bankgarantie

Door de ABN AMRO bank is op verzoek van de Vereniging VVD in juni 2015 een bankgarantie van € 38.115 aan A. J. P. Krulder ter zake van het door de Vereniging VVD gehuurde kantoorpand afgegeven.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Financiële instrumenten

Algemeen

De VVD maakt in de uitoefening van haar activiteiten gebruik van financiële instrumenten die de vereniging blootstelt aan krediet-en liquiditeitsrisico. De VVD maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Kredietrisico

De debiteurenpositie van de VVD bestaat grotendeels uit een vordering op het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties voortvloeiende uit de Wet Financiering Politieke Partijen. Het resterende deel heeft betrekking op diensten die geleverd zijn aan neveninstellingen van de VVD. De VVD schat haar kredietrisico zeer laag in.

Liquiditeitsrisico

De VVD bewaakt de liquiditeitspositie door middel van periodieke controles. Het bestuur ziet erop toe dat voor de organisatie steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.

Renterisico

De VVD loopt zeer beperkt renterisico aangezien de organisatie niet is gefinancierd met rentedragende leningen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder liquide middelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Toelichting: Staat van baten en lasten over 2022

Baten

8. Contributies

	2022	2021
(in euro's)		
Contributie opbrengst VVD	2.240.316	2.277.923
	<u>2.240.316</u>	<u>2.277.923</u>

Indien men lid wordt van de VVD betaalt men het eerste jaar een gereduceerd tarief. De daling van het aantal leden in 2022 laat nog geen substantiële daling van de contributie omzet in 2022 zien.

9. Overige baten

	2022	2021
(in euro's)		
Giften financiële actie onder VVD-leden	108.697	236.019
Stichting Godefridus van Heesfonds	20.000	25.000
Bestuurdersvereniging van de VVD	70.000	20.000
Stichting Ivo Opstelten Foundation	0	200.000
Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen	300.000	900.000
Stichting het Thorbeckefonds	0	700.000
Rente	0	0
Diverse baten	63.681	28.504
Diverse baten organen	1.316.299	718.326
	<u>1.878.678</u>	<u>2.827.849</u>

Giften ontvangen in 2022 groter dan € 4.500,- door het Alemeen Secretariaat:

- Ontvangen op 17 februari 2022 van Stichting Godefridus van Hees Fonds te Oostkapelle € 20.000,-;
- Ontvangen op 31 januari 2022 van Bestuurdersvereniging van de VVD te Den Haag € 20.000,-;
- Ontvangen op 14 maart 2022 van Bestuurdersvereniging van de VVD te Den Haag € 50.000,-;
- Ontvangen op 27 december 2022 van Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezing, Hendrik van Borsseleknadi 54, 1181 AZ, Amstelveen € 300.000.

10. Financiering Politieke Partijen

	2022	2021
(in euro's)		
Basissubsidie per jaar x index (4,24%)	336.643	322.924
Subsidie per kamerzetel € 90.256 x 34 x index (4,24%)	3.380.562	
Subsidie per lid € 9,30 x 26.550 leden x index (4,24%)	<u>257.384</u>	
	3.637.946	3.418.610
Hogere / lagere afrekening subsidie voorgaande jaren	22.012	17.869
	<u>3.996.601</u>	<u>3.759.403</u>

De subsidie in de staat van baten en lasten is inclusief afrekening voorgaande jaren.

De subsidiebedragen inzake de Wet Financiering Politieke Partijen zijn verhoogd met het gemiddelde inflatiepercentage over 2022.

De verhoging van de subsidiebedragen is op grond van artikel 8.5 van de Wet Financiering Politieke Partijen.

De VVD ontvangt van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de subsidie Politieke Partijen voor vormings- en scholingsactiviteiten in binnen- en buitenland, voor informatievoorziening aan leden en aan niet-leden, voor het werven van leden, voor het betrekken van niet-leden bij subsidiabele activiteiten van de politieke partij, voor werving, selectie en begeleiding van politieke ambt dragers, voor het onderhouden van contacten met zusterpartijen buiten Nederland en activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes. Daarnaast is een deel van de subsidie bestemd voor politiek-wetenschappelijke activiteiten en activiteiten ter bevordering van politieke participatie door jongeren. Voor een gedeelte van de subsidie fungeert de VVD als intermediair. Dit gedeelte van de subsidie wordt afgedragen aan het wetenschappelijk instituut van de VVD, de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting en de jongerenorganisatie van de VVD, de JOVD. De Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties stelt de subsidie vast na daartoe verkregen advies van de accountantsdienst van het Ministerie.

11. Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek

De Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek neemt diensten af van het landelijk bureau van de VVD en vergoeden deze diensten tegen de werkelijk gemaakte kosten.

12. Haya van Somerenstichting

De doorberekening van kosten aan de Haya van Somerenstichting vindt plaats op basis van de uitgangspunten, zoals geformuleerd in het model "Inzake de doorberekening van de kosten aan de stichtingen en instellingen gelieerd aan de VVD". Op basis van dit model is een doorbelastingsmodel opgesteld door de VVD dat in het verleden is besproken met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het doorbelastingsmodel maakt de activiteiten van de medewerkers van de VVD inzichtelijk. Op basis van de verdeling van activiteiten worden kosten doorbelast aan de Haya van Somerenstichting.

Lasten

13. Personeelslasten

	Begroting	2022	2021
(in euro's)			
Salarissen	1.896.000	1.840.545	1.536.277
Sociale lasten	309.000	311.197	257.511
Pensioenlasten	139.000	142.520	123.508
Opleidingskosten	30.000	31.209	8.570
Personeelsverzekeringen	32.000	31.046	29.106
Reiskostenvergoeding	60.000	41.673	12.670
Uitzendkrachten	270.000	233.852	196.756
Overige personeelskosten	100.000	81.196	65.208
	2.836.000	2.713.239	2.229.606

Het gemiddeld aantal fte, exclusief stagiaires, over 2022 bedroeg 29 (2021: 26). Inclusief stagiaires bedroeg het gemiddeld aantal fte in 2022 32 (2021: 29).

Over de werkzaamheden van het personeel kan het volgende worden opgemerkt: Naast de werkzaamheden van de directeur vervulden 19 fte direct aan het primaire proces gerelateerde werkzaamheden. De overige 9 fte vervulden voornamelijk ondersteunende diensten.

De kosten gemaakt voor de inhuur van derden in 2022 hebben met name betrekking op externe inhuur op het gebied van project- en eventmanagement. Daarnaast is de reguliere doorbelasting met de Stichting Politiek Wetenschappelijk Onderzoek hierin opgenomen.

14. Bureaunkosten

	Begroting	2022	2021
(in euro's)			
Software en randapparatuur	181.000	207.538	37.941
Netwerkbeheer	120.000	120.597	153.893
Afschrijvingskosten software	142.000	92.803	90.676
Waardevermindering activa	0	183.000	0
Afschrijvingskosten hardware	16.000	16.421	0
Afschrijvingskosten kantoorinventaris	64.000	64.827	37.725
Afschrijvingskosten vervoermiddelen	1.300	687	1.375
Kantoorbenodigheden	15.000	14.862	10.146
Archief	3.000	29.640	1.124
Accountant	55.000	108.719	76.432
Administratieve ondersteuning	12.000	11.979	8.785
Abonnementen	5.000	3.026	1.548
Juridisch advies	20.000	21.148	16.671
Autokosten	12.000	9.462	11.551
Bankkosten	98.000	72.300	71.053
Porti	35.000	26.348	23.739
Telefoon	50.000	27.556	37.200
DSL verbinding	16.000	11.835	14.127
Kopieermachines	10.000	7.245	7.524
Diverse bureaunkosten organen	0	193.309	170.128
	855.300	1.223.302	771.637

De stijging van de software en randapparatuur wordt veroorzaakt door de overgang naar een nieuw geautomatiseerd systeem waardoor er tijdelijk dubbele kosten in rekening zijn gebracht.

15. Huisvesting

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Huurlasten	92.000	103.233	126.902
Servicekosten	29.000	40.212	27.241
Schoonmaakkosten	30.000	35.111	27.482
Diverse kosten gebouw	40.000	34.868	47.995
Verzekeringen	0	9.540	0
Belastingen	3.400	3.333	3.235
	194.400	226.298	232.854

16. Ledenadministratie

Het betreffen hier voornamelijk kosten gemaakt voor het innen van contributie anders dan het gestandaardiseerde proces.

17. Algemene ledenvergaderingen

In 2022 hebben twee ledenvergaderingen plaatsgevonden, beide op locatie georganiseerd.

18. Bestuurskosten

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Kosten Hoofdbestuursleden	78.000	51.482	25.008
Vergaderkosten	0	27.166	3.608
Lustrum	0	6.847	0
Advertentiekosten overleden prominenten	0	2.999	3.860
Representatiekosten	0	1.934	2.164
Bestuursaansprakelijkheidsverzekering	0	3.873	1.270
Prinsjesdagbijeenkomst	20.000	53.536	0
Bestuurskosten organen	0	78.793	62.777
	98.000	226.631	98.687

Het Hoofdbestuur van de VVD bestaat ultimo 2022 uit zeven personen. Allen oefenen deze taak vrijwillig uit en ontvangen geen bezoldiging. Onkosten die voor de uitoefening van de werkzaamheden worden gemaakt, worden vergoed. In 2022 heeft het hoofdbestuur veelal weer fysiek vergaderd en heeft er weer een Prinsjesdagborrel plaatsgevonden.

19. Netwerken

De thematische netwerken zijn zoals verwacht steeds meer (digitale) activiteiten en bijeenkomsten gaan organiseren. De kosten hiervoor zijn lager dan voor fysieke bijeenkomsten.

20. Ledenraadplegingen

In 2022 hebben er meerdere ledenraadplegingen plaatsgevonden.

21. Vernieuwingsagenda

Dit betreft een budget voor innovatieve projecten. De werkelijke kosten zijn verdeeld over meerdere kostensoorten.

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

22. Verkiezingscampagne

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Tweede Kamerverkiezingen	0	0	2.718.325
Gemeenteraadsverkiezingen	948.000	3.770.665	598.643
Provinciale Staten en Waterschappen	0	19.969	0
	948.000	3.790.634	3.316.968

Van de totale kosten gemeenteraadsverkiezingen is € 3.016.753 uitgegeven door de lokale netwerken.

23. (Social) Media

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Hostingskosten	0	18.516	18.516
Onderhoud website en social media activiteiten	125.000	173.549	112.440
Diverse mediakosten organen	0	42.884	81.522
	125.000	234.949	212.478

Van de totale kosten sociale media is € 78.621 uitgegeven door de lokale netwerken.

24. Kiezersbinding

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Kiezersbinding	40.000	7.665	288.756
Kiezersbinding organen	0	36.529	38.268
	40.000	44.194	327.024

Er is in 2021 werk gemaakt van ledenwerving. Hierbij zijn extra kosten gemaakt.

25. Informatiemateriaal

De kosten van informatiemateriaal betreffen affiches, strooiemateriaal en verkoopartikelen.

26. Internationale samenwerking

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Contributies: Liberal Internationals (LI), de European Liberal, Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE) Contributies	34.500	42.796	34.579
	34.500	42.796	34.579

27. Opleiding en Training

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Landelijke cursussen	120.500	85.923	43.147
Regionale en lokale cursussen		21.392	811
Landelijke activiteiten waaronder eLearning		21.359	2.213
Vergaderkosten O&T		876	616
Regionale en lokale cursussen door organen	0	65.188	50.311
	120.500	194.737	97.098

Regionale en lokale cursussen hebben in 2022 weer fysiek plaatsgevonden.

28. Overige baten / lasten

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren	0	0	-18.396
Overige kosten organen	0	144.798	132.732
	0	144.798	114.336

VVD-Organen

De balans en de staat van baten en lasten van onderstaande VVD-organen zijn verwerkt in dit jaarrapport in de enkelvoudige balans en de enkelvoudige staat van baten en lasten. De financiële gegevens van onderstaande organen zijn gecontroleerd door de respectievelijke kascommissies.

VVD-organen:

1 Aalsmeer/Uithoorn
2 Achterhoek
3 Almere
4 Altena
5 Ameland
6 Amstelveen e.o.
7 Amsterdam
8 Antwerpen
9 Apeldoorn-Brummen
10 Arnhem
11 Assen
12 Barendrecht-Albrandswaard-Ridderkerk
13 Best Oirschot Veldhoven
14 Bodegraven Reeuwijk
15 Bommelerwaard
16 Boxtel
17 Brabantse Biesbosch
18 Brainport Regio
19 Breda
20 Brussel
21 BUCH
22 Buren, Neder-Betuwe, Tiel
23 Capelle aan den IJssel
24 Centraal Limburg
25 China
26 Coevorden
27 Cranendonck
28 Culemborg
29 De Bevelanden
30 De Bilt
31 De Fryske Wâlden
32 De Graafschap
33 De Kempen
34 De Krimpenerwaard
35 De Langstraat
36 De Noordwijkse VVD
37 Delft
38 Den Helder - Schagen
39 Drenthe Centraal
40 Eemdelta-BBS
41 Eemland
42 Eemsdelta
43 Geldrop-Mierlo
44 Genève
45 Goeree-Overflakkee
46 Gouda
47 Greiden, Marren en Wad
48 Groningen-Haren
49 Groot Waterland
50 Gulick en Overmaas
51 Haarlem Zandvoort
52 Haarlemmermeer
53 HAL
54 Hanzenetwerk
55 Hart van Brabant
56 Hart van Gelderland
57 Heemstede-Bloemendaal
58 Heeze-Leende
59 Het Gooi
60 Het Hogeland
61 Hillegom-Lisse
62 Hilversum
63 Hoeksche Waard
64 Hollands Kroon
65 IJmond
66 IJsselvallei

VVD-organen:

67 Katwijk
68 Kerkrade
69 Kromme Rijnstreek
70 Lansingerland
71 Leeuwarden
72 Leiden
73 Leiderdorp - Zoeterwoude
74 Leidschendam-Voorburg
75 Liemers - Lingewaard
76 Londen
77 Lopikerwaard
78 Maas en Geul
79 Maashorst
80 Maasland
81 Mark, Leij en Donge
82 Marklanden
83 Meierijstad
84 MerweDrecht
85 Midden-Groningen
86 Molenlanden
87 MSWZ
88 New York
89 Nieuwegein
90 Nissewaard
91 Noord Drenthe
92 Noord-Oost Friesland
93 Noord-Oost Twente
94 Noordwest-Veluwe
95 Oegstgeest
96 Oost Achterhoek
97 Oosterhout
98 Oost-Groningen
99 Oss - Bernheze
100 Parkstad en Omstreken
101 Peelland
102 Pijnacker-Nootdorp
103 Purmerend
104 Rijk van Nijmegen
105 Rijn en Veenstreek
106 Rijn, Vecht en Venen
107 Rijswijk
108 Roosendaal-Woensdrecht
109 Rotterdam
110 Salland
111 Scheldebrug
112 Schiedam-Vlaardingen
113 Schouwen-Duiveland
114 s-Gravenhage
115 s-Hertogenbosch en Sint Michielsgeste
116 Staphorst
117 Terschelling
118 Texel
119 Teylingen
120 Tilburg
121 Twente Centraal
122 Utrecht
123 Utrechtse Heuvelrug
124 Vallei en Veluwe
125 Vechtdal
126 Venlo en Omstreken
127 Vijfheerenland
128 Voorne
129 Voorschoten
130 Vught-Helvoirt-Cromvoirt
131 Waadhoeke

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

132 Waddinxveen	148 Zuidoost Drenthe
133 Walcheren	149 Zuidoost Friesland
134 Wassenaar	150 Zuidoost Utrecht
135 Weert	151 Zuidplas
136 West-Betuwe	152 Drenthe
137 Westerkwartier	153 Flevoland
138 Westfriesland	154 Friesland
139 Westland	155 Gelderland
140 West-Twente	156 Groningen
141 Wijdmeren	157 Noord-Holland
142 Zaanstad	158 Overijssel
143 Zeeuws-Vlaanderen	159 Utrecht
144 Zeist	160 Zeeland
145 Zoetermeer	161 Zuid
146 Zuiderzee	162 Zuid-Holland
147 Zuid-Holland West	

Den Haag, 22 mei 2023
Hoofdbestuur,

Partijvoorzitter
De heer E.J.M. Wetzels

Landelijk penningmeester
De heer A. van Nimwegen

Algemeen secretaris
Mevrouw B.T.L. Kortjes

Vice voorzitter
De heer O. Hoes

Bestuurslid
Mevrouw M. van Leeuwen

Bestuurslid
De heer R. de Heer

Bestuurslid
De heer L. W. Salemink

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

De tekst wordt opgenomen na goedkeuring van de jaarrekening.
De goedkeuring is geagendeerd tijdens de algemene vergadering op 3 juni 2023.

Statutaire bepalingen

In de statuten artikel 12.2 is geregeld dat aan de landelijke ledenvergadering alle bevoegdheden toekomen die niet door de wet, deze statuten of bij huishoudelijk reglement aan andere organen zijn opgedragen.

In artikel 13.2 van de statuten is vastgelegd dat het hoofdbestuur in de jaarlijkse landelijke ledenvergadering zijn jaarverslag uitbrengt en verantwoording aflegt over zijn in het afgelopen jaar gevoerde beleid.

In artikel 11.6 en 17.6 van het huishoudelijk reglement is vastgelegd dat de besturen van respectievelijk een regio en lokaal netwerk het jaarverslag voorlegt.

Bijlagen

Staat van baten en lasten over 2022 van het Algemeen Secretariaat van de VVD

	Toelichting paragraaf	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
(in euro's)				
Baten				
Contributies		1.485.000	1.441.829	1.452.555
Overige baten		548.000	521.303	2.109.523
Financiering Politieke Partijen		3.764.000	3.996.601	3.759.403
Door VVD berekende kosten aan:				
- VVD-Bestuurdersvereniging		149.000	167.139	149.000
- Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek		288.000	338.054	231.717
- Haya van Somerenstichting		170.000	165.983	100.875
Verkoop informatie- en promotiemateriaal		0	41.075	9.386
Deelnemersbijdragen - cursisten		0	55.440	19.100
Totaal baten		6.404.000	6.727.424	7.831.558
Verkiezingscampagne		448.000	180.590	2.030.341
Totaal baten exclusief verkiezingscampagne		5.956.000	6.546.834	5.801.217

Staat van baten en lasten over 2022 van het Algemeen Secretariaat van de VVD

	Toelichting paragraaf	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
(in euro's)				
Lasten				
Personeelslasten		2.836.000	2.713.239	2.229.606
Bureaukosten		855.300	1.030.289	601.525
Huisvestingskosten		194.400	226.298	232.854
Ledenadministratie		0	12.483	11.303
Algemene ledenvergaderingen		480.000	513.433	338.382
Bestuurskosten		78.000	147.838	35.910
Diverse commissies		6.500	25.535	111
Netwerken		35.000	10.523	8.689
Ledenraadplegingen		8.000	17.032	0
Vernieuwingsagenda		100.000	515	95.212
Permanente Campagne		507.500	442.257	428.086
Verkiezingscampagne		948.000	773.881	2.888.732
Media		125.000	156.328	130.956
Verenigingsmagazine Liber / communicatiekosten		77.000	95.902	44.880
Kiezersbinding		40.000	7.665	288.756
Kostprijs informatie-en promotiemateriaal		0	28.210	23.442
Internationale samenwerking		34.500	42.796	34.579
Opleiding en Training		120.500	129.549	46.787
Talentscouting		105.000	20.489	15.796
Overige baten / lasten		0	0	-18.396
Totaal lasten		6.550.700	6.394.264	7.437.211
Verkiezingscampagne		948.000	773.881	2.888.732
Totaal lasten exclusief verkiezingscampagne		5.602.700	5.620.383	4.548.479
Saldo baten en lasten inclusief verkiezingscampagne		-146.700	333.160	394.347

Gelieerde neveninstellingen

In dit hoofdstuk worden een overzicht gegeven van de activiteiten van gelieerde neveninstellingen met eigen rechtspersoonlijkheid.

In willekeurige volgorde

Haya van Somerenstichting

De stichting heeft als doel het verrichten en doen verrichten, bevorderen en doen bevorderen van activiteiten gericht op ontplooiing en ondersteuning van initiatieven in het buitenland inzake het doen handhaven van de mensenrechten, het doen ontstaan van de parlementaire democratie, ter uitdraging van de liberale gedachte in het algemeen en ten bate van liberale groeperingen en instellingen in andere landen dan Nederland, in het bijzonder -zulks geheel in overeenstemming met de verklaring van de rechten van de mens van 10 december 1948 als vastgesteld door de algemene vergadering van de Verenigde Naties- in hun relatie tot en ten behoeve van de te Den Haag gevestigde vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD), alsmede al hetgeen met het bovenstaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De stichting heeft voorts als doel het verrichten en doen verrichten, bevorderen en doen bevorderen van politieke opleidings- en trainingsactiviteiten ten behoeve van de vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD), zomede al hetgeen met het bovenstaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De stichting is opgericht in 1975 en heeft haar zetel in Den Haag. De inkomsten van de Haya van Somerenstichting bestaan hoofdzakelijk uit subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het Programma Maatschappelijke Transformatie (Matra). Matra heeft als doel het transformatieproces te ondersteunen van landen in Eurazië naar een democratisch en marktgeoriënteerd bestel. Het hoofdbestuur van de VVD vormt ook het bestuur van de Haya van Somerenstichting.

Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD)

De JOVD is een onafhankelijke politieke organisatie van en voor jonge liberalen. De JOVD is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid en werd in 1949 opgericht. Sinds 2002 maakt de Vereniging VVD samen met de JOVD jaarlijks afspraken aan de hand waarvan het jongerenbeleid wordt geconcretiseerd. De activiteiten zijn opgesplitst in het kweken van politieke belangstelling bij jongeren en het verzorgen van opleiding en training van jongeren. De afspraken worden elk jaar geëvalueerd en besproken door het hoofdbestuur van de Vereniging VVD met het bestuur van de JOVD.

Prof. Mr. B.M. Teldersstichting

De Teldersstichting is de wetenschappelijke instelling ten behoeve van de Vereniging VVD en het liberalisme. De stichting werd opgericht in 1954. Het curatorium van de stichting houdt toezicht op de wetenschappelijke kwaliteit van de publicaties. Het curatorium bestaat uit vijftien personen, waaronder steeds twee hoofdbestuursleden van de vereniging VVD. Bij de stichting zijn zes personen werkzaamheden onder leiding van de directeur dr. P.G.C. van Schie. De inkomsten van de stichting bestaan hoofdzakelijk uit subsidie voortvloeiend uit de Wet subsidiëring politieke partijen.

Stichting Ivo Opstelten Foundation

De stichting is op 24 april 2009 opgericht en heeft haar zetel in Den Haag. Het doel van de stichting is het werven van fondsen ten behoeve van de vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. De voorzitter, secretaris en penningmeester van de VVD vormen het bestuur van de stichting Ivo Opstelten Foundation.

Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen

De stichting is in mei 2007 opgericht en is gevestigd in Amsterdam. De stichting heeft als doel het inzamelen van gelden en organiseren van activiteiten ten behoeve van campagnes van de VVD verkiezingen.

Stichting het Thorbeckefonds

De Stichting het Thorbeckefonds is in 2020 ontstaan na een fusie tussen Stichting mr. H.C. Dresselhuysfonds en de Stichting voor Oeconomische Politiek. De stichting heeft ten doel het bevorderen van de liberale gedachte, door de behartiging van de belangen van de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, Volkspartij van de Vrijheid en Democratie (VVD) met name het financieel ondersteunen van de VVD.

Verslag financiële commissie 2022

Aan: Algemene ledenvergadering VVD
Betreft: Verslag financiële commissie over het jaar 2022

Op dinsdag 16 mei is de kascommissie digitaal bijeengekomen. Bij dit overleg waren de volgende personen aanwezig: Bar Bakker, Mitchell Boldewijn, Jasper van Os (leden kascommissie), Ton van Nimwegen (penningmeester) en Arthur Franz (controller).

Tijdens dit overleg heeft de kascommissie een toelichting gekregen op de posten uit de jaarrekening. Daarnaast heeft er een toelichting plaatsgevonden over de voortgang van de controle door de accountant. De slotbespreking is tijdens het komende HB op 22 mei a.s. De accountantsverklaring wordt afgegeven op de datum van de ALV komende 3 juni.

Belangrijkste punten uit de jaarrekening:

- Pagina 6: Tijdstip van eerste benoeming Erik Wetzels moet zijn 7-10-2022;
- Pagina 10: In toelichting “lokale netwerken” vervangen door organen;
- De begroting op pagina 9 en 10 betreft alleen de begroting van het Algemeen Secretariaat (AS) van de VVD, terwijl de werkelijke cijfers ook de lokale netwerken betreffen. Voorgesteld wordt om de begroting hier voortaan weg te laten. Op pagina 32 en 33 komt deze namelijk terug en wordt deze op de juiste manier vergeleken met de werkelijke cijfers van het AS enkelvoudig. Volgens de accountant moet de begroting verplicht hier worden opgenomen conform de “Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving” ;
- Er is een toelichting gegeven op de bijzondere waardevermindering van 183K; er is ondermaats gepresenteerd door de software ontwikkelaar, waarvan uiteindelijk (maart 2023) afscheid is genomen. De eerste indruk van de partij die het project heeft “overgenomen”, zijn positief. De waardevermindering is verwerkt op aangeven van de accountant; vooralsnog is niet aangegeven dat hiervan ook melding moet worden gemaakt in het bestuursverslag.
- Pagina 19: 6. Eigen vermogen - Organen toegevoegd bij “Mutaties boekjaar 2022”;
- Pagina 19: Bestemming van saldo baten en lasten: Over de bestemming van het resultaat van € 333.160 kan het volgende worden gemeld: Voor de GR verkiezingen 2022 heeft het Hoofdbestuur € 500.000 ter beschikking gesteld voor de (landelijke) campagne. Dit bedrag wordt bij de resultaatsbestemming pas onttrokken aan de bestemmingsreserve. Daarnaast is € 300.000 ontvangen van de Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen welke bedrag bij resultaatsbestemming pas wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve. De algemene vergadering wordt dus voorgesteld om per saldo € 200.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve verkiezingen en € 533.160 toe te voegen aan de algemene reserve.

- Pagina 22: 9. Overige baten – VVD is toegevoegd bij Stichting Ondersteuning Tweede Kamerverkiezingen;
- Pagina 24: 14. Bureaukosten – Software en randapparatuur begroot op 51K, werkelijk 208K. Een groot deel van de begrote vernieuwingsagenda (potje voor innovatie) is hieraan toe te wijzen. Voorgesteld wordt dan ook om 130K van de begrote innovatiekosten over te hevelen naar de begroting van de software en randapparatuur voor een betere vergelijking.
- Pagina 24: Stijging accountantskosten van 76K naar 108K wordt veroorzaakt omdat ultimo 2022 voor het eerst wordt gewerkt met een transitorische post (32K); in het verleden werden deze kosten altijd op “kasbasis” verwerkt.
- Pagina 25: 21. Vernieuwingsagenda (nu nog 100K begroot) wordt toegelicht.
- Pagina 29: Controleverklaring – De goedkeuring is geagendeerd tijdens de algemene vergadering op 3 juni 2023.

De financiële commissie adviseert de ledenvergadering om de jaarrekening goed te keuren en het bestuur decharge te verlenen over het jaar 2022.

Tenslotte wordt Jeannette Baljeu, Marieke Teunissen en Jack Werkman bedankt als lid van de kascommissie; zij hebben het maximaal aantal termijnen volbracht.